

broj
19

LIST UČENIKA GIMNAZIJE EUGENA KUMIČIĆA OPATIJA

Eugenije

Šk. god. 2017. / '18.

TEMA BROJA:

Žene u umjetnosti

Impresum

LIST UČENIKA GIMNAZIJE
EUGENA KUMIČIĆA OPATIJA
Broj 19, Opatija, lipanj 2018.

Tema broja: Žene u umjetnosti

Glavni urednik: David Benković

Grafički urednici: David Benković, Dora Rinčić, Matija Rubinić, prof. (Prirodoslovna i grafička škola Rijeka)

Školski novinari:

Anja Kovač i Mia Janković (1.a)

Ema Marković i Dora Rinčić (2.a)

Lucija Dunatov, Sara Gašparić,

Helen Glad, Sara Grgurić, Nika

Jelić, Antea Karadakić, Dominik

Poznić, Danijel Šepić (2.b)

David Benković (3.a)

Petra Pelozo i Petra Vranić (4.a)

Antonija Ughetti (4.b)

Likovni prilozi:

Angela Basan, Laura Jurić i Emili Šebelja (1.a)

Lorena Pekić (4.a)

Fotografije:

učenici i djelatnici škole

Internet

vanjski suradnici: David Kurti

(Foto Luigi),

osobno vlasništvo sugovornika

Lektura:

Tea Dedić, prof.

Kristina Staničić, prof.

Mentorica:

Kristina Staničić, prof.

Naslovnica:

Lorena Pekić

Tisak:

Prirodoslovna i grafička škola

Rijeka

Za izdavača:

Oliver Kvasina, prof.

Izdavač:

Gimnazija Eugena Kumičića

Opatija

Drage Gervaisa 2, 51410 Opatija

Tel.: 051/271-966

e.mail: gek.opatija@gimnazija-

ekumicicaopatija.skole.hr

web: [http://gek.opatija.skole.t-](http://gek.opatija.skole.t-com.hr)

com.hr

Uvodna riječ

Ima li mjesta za žene u umjetnosti?

U ovogodišnjem, 19. broju *Eugenija*

dokazali smo da ima. Žena je tijekom

povijest bila podređena, kako u

privatnom i društvenom tako i u

kulturnom životu. Temom broja

istaknuli smo i pokazali njezinu

prisutnost i važnost u svim sferama

umjetnosti. Svoju smo pažnju usmjerili

na ženu koja stvara, na ženu koja živi

umjetnost, na ženu umjetnicu.

Ove godine posebnu smo pažnju

posvetili novostima u školi i

aktualnostima izvan nje. Donosimo Vam

intervjue s učenicima i djelatnicima,

pregled školskih događanja, ali i

osobne stavove i razmišljanja o

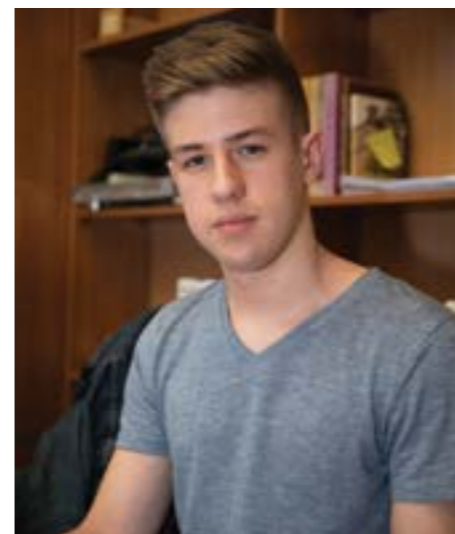
suvremenim problemima i pitanjima.

Novi broj *Eugenija* otvorio je svoja vrata

različitostima, posebnostima i Vama.

Ugodno čitanje!

Glavni urednik: David Benković

SADRŽAJ

4-5 Događanja u školi

6-9 Novosti

EEE

Gek-ovi glagoljaši

Likovni na engleskom jeziku

Naš novi vjerić

10-11 Izdvajamo

Dan škole u stilu zamjena uloga

Latinske izreke uz AC/DC

12-13 Uspjesi GEK-ovaca

Natjecanja šk.god. 2017./'18.

Sportski uspjesi

Portret jedne sportašice

14-28 Žene u umjetnosti

Književne junakinje

Upoznajte „Insta pjesnikinje“ Rupi i Cleo

Intervju s prof. Topolnik i prof. Milotić Macan

Djevojka s fotoaparatom u ruci

Svaštarica Karolina

Dvije žene s dvije gitare

Biografije

Intervju s Aristellom i Lorenom

29-32 Aktualno

Maturantica o Istanbulskoj konvenciji

Nasilje u školama

Anketa

GDPR stupio na snagu

33-36 Moj stav

O čovjeku...

Homoseksualnost

Jesmo li ono što jedemo?

Stadion kao paradigma društva

Natrpaj pa zavlada

37-39 Mi i umjetnost

U plesnom ritmu s Mateom Babićem

Čita se, sluša se, gleda se...

40 Projekti

41 Literarni kutak

42-43 Kraj kao početak

Doviđenja, maturanti 2017./'18.

Govor maturantice

Riječ prvašica

Izlet u Ljubljani

Volonteri naše škole i učenici koji slušaju izbornu nastavu prostornog uređenja posjetili su 18. listopada 2017. Ljubljani kako bi produbili svoje znanje u navedenim područjima. Prva postaja bila je ulica Metelkova, autonomni kulturni centar u bivšoj vojarni JNA. Potom su se uputili u hostel Celice u Metelkovoj koji je prije bio zatvor. Posjetili su i Slovensku filantropiju gdje su se uz kavu i slastice upoznali s njihovim radom, aktivnostima i vizijom.

Županijsko natjecanje iz njemačkog jezika u GEK-u

Naša je škola 21. veljače 2018., sada već tradicionalno, bila domaćin županijskoga natjecanja iz njemačkoga jezika na kojem je sudjelovalo 27 učenika iz srednjih škola Primorsko-goranske županije. Naši učenici Luka Vrvilo Počekaj i Ema Dijan pod mentorstvom profesorice Branke Topolnik plasirali su se na visoko 2. i 3. mjesto u kategoriji 2. razred (1. kategorija).

Staza umjetnosti

Učenici izborne nastave Zaštita čovjekova okoliša u pratnji profesorice Kuvačić te polaznici fakultativne nastave TZK-a u pratnji profesora Kuvačića i profesora Kevrića uputili su se 28.04.2018. put Učke, točnije Land art staze Stražica-Sapačica. Mjesto je to raznih izložaka majstora Borisa Pecigoša nadahnutog i očaranog moćnom i prekrasnom prirodom Učke u kojoj je pronašao inspiraciju za stvaranje ovakvih posebnih umjetničkih djela.

GEK-ovci na „Rijeci riječi“

Polaznici fakultativne nastave Dramske kulture i umjetnosti i Medijske kulture u pratnji profesorice Dedić prisustvovali su u četvrtak 16.11. večernjem čitanju u sklopu Književnog festivala *Rijeka riječi* u Prvoj riječkoj hrvatskoj gimnaziji, organiziranom u suradnji Gimnazije i Rilitovaca (Ri Lit - neformalna riječka književna grupa). Cilj manifestacije je povezati učenike i riječku književnu scenu.

Malakološka zbirka

U sklopu fakultativne nastave Biologija - Prirodoslovna lepeza učenici naše škole zajedno sa svojom mentoricom profesoricom Irene Kuvačić izradili su malakološku zbirku - Mollusca. Zbirka je podijeljena u dva razreda: Gastropoda (puževi) i Bivalvia (školjkaši). U izradi zbirke sudjelovali su polaznici 3.a i 3.b razreda: **Izabela Andrejević, Fran Ivan Brguljan, Matteo Martinčić, Katarina Mohović, Uma Priskiće, Filip Rađa, Marko Slavulj, Lovre Stjepić, Nina Šarković i Paola Zukić.**

Terenska nastava - Edukacija o ljudskim pravima, Zaštita čovjekova okoliša i Prostorno uređenje

Učenici naše škole 22. rujna 2017. u pratnji profesorica Ivane Černeha, Irene Kuvačić te stručne suradnice Sanje Bradić krenuli su put Pule. Kako bi se udovoljilo svačijem ukusu i interesima, učenici su bili podijeljeni u dvije skupine. Prva skupina, koja pohađa izbornu nastavu ekologije, krenula je u otkrivanje čari rta Kamenjak. Druga se skupina u sastavu učenika koji pohađaju izbornu nastavu sociologije te aktivista škole uputila u društveni centar *Rojc* (Karl Rojc antifašistički borac).

Terenska nastava u Zagrebu

Naša već tradicionalna terenska nastava u Zagrebu održana je 13. listopada 2017. Učenici naše škole u pratnji svojih profesora i ravnatelja u jutarnjim su satima krenuli autobusima iz Opatije za Zagreb, svaki razred na određenu lokaciju:

1. a i b: Arheološki muzej na Zrinjvcu, obilazak grada
2. a i b: slatkovodni akvarij „Aquatica“ u Karlovcu i Botanički vrt u Zagrebu
3. a: Klovićevi dvori i ZOO
3. b: Klovićevi dvori i Muzej prekinutih veza
4. a: Muzej suvremene umjetnosti i Tehnički muzej
4. b: Muzej suvremene umjetnosti i Klovićevi dvori

Božićna priredba

Ovogodišnja božićna priredba naše škole „Snima se“ rezultat je projekta *Mi pjevamo, sviramo, glumimo i pišemo*. Pored školskog zbora pod mentorstvom prof. Sandre Milotić Macan i naših glumaca pod mentorstvom prof. Tee Dedić, u pripremi i realizaciji predstave svoj su doprinos dali i školski novinari s mentoricom prof. Kristinom Staničić. Također, plakat i božićne čestitke djelo su učeničkih ruku koje je pratila prof. Branka Topolnik. Priredbu je otvorio zbor OŠ „Rikard Katalinić Jeretov“ Opatija pod prof. Marine Dadić i svojim glasovima uljepšao ovu predprazničnu večer. Osim na pozornici, naši su učenici u priredbi sudjelovali i izradom bora i ukrasa koji su bili dijelom scenografije, snimajući materijale za projekcije, snimajući samu predstavu, a naša je Dora bila desna ruka profesionalnom tehničaru u KTC-u *Gervais*.

Natjecanje iz pružanja prve pomoći

Svake godine nekoliko učenika naše gimnazije sudjeluje u ovom natjecanju, a ove godine bili su to sljedeći učenici 3.a razreda: **Ivan Brkić, Emily Brumnić, Ivan Ivanković, Katarina Mohović, Uma Priskiće i Nina Šarković.** Na međuzupanijskom natjecanju, 14. travnja 2018. u Srednjoj talijanskoj srednjoj školi u Rijeci uz mentorstvo Mashe Dunatov i Frana Babića osvojili su visoko drugo mjesto.

Memento 2018.

Međunarodni dan sjećanja na žrtve holokausta i sprječavanja zločina protiv čovječnosti dan je koji se obilježava diljem Europe 27. siječnja, na datum kada je Crvena armija 1945. oslobodila 7500 zatvorenika u najzloglasnijem nacističkom logoru Auschwitzu. Naša škola ovaj dan obilježava već 11 godina u suradnji s Udrugom antifašista i antifašističkih boraca grada Opatije. Učenice 3. b razreda **Aristella Ković, Karla Ivešić, Sara Al-Wakil i Francesca Uković** čitale su dijelove potresne priče djevojke Svetlane Volarić s Krka koja je bila odvedena u koncentracijski logor Auschwitz, a zatim su **Kristian Tončić**, učenik 4.a razreda, te bivše učenice **Nika Kurti i Valentina Dukić** izložili svoja iskustva sa sudjelovanja u međunarodnom projektu *Vlaksjećanja za Auschwitz*.

Humanitarna akcija

U sklopu korizmenog projekta QUADRAGESIMA 2018., koji ima za cilj potaknuti nas na promišljanje o smislu i kvaliteti naših međuljudskih odnosa, naša škola organizirala je humanitarnu akciju prikupljanja hrane za potrebe Socijalne samoposluge. Akcija započela je prvoga dana korizme, 14. veljače 2018., a trajala je do 14. ožujka 2018. godine. U tom periodu učenici i djelatnici GEK-a donosili su namirnice u školu i to po principu „1 UČENIK/DJELATNIK = 1 PROIZVOD“.

Izabrale: Lucija Dunatov i Ema Marković

EEE

Naši učenici ove školske godine prvi put imaju priliku pohađati fakultativnu nastavu iz predmeta Energija, ekologija i engleski jezik (EEE), čiji nastavni sadržaji pružaju priliku za stjecanje novih i proširivanje već stečenih znanja iz područja fizike, biologije i engleskog jezika. Posebnost ovog fakultativnog nastavnog predmeta jest učenje uz puno terenske nastave.

Profesorica Vanda Podgoršek izdvojila je nekoliko takvih primjera, kao što je posjet Marišćini u Županijskom centru za gospodarenje otpadom, gdje su učenici vidjeli na koji se način obrađuje otpad, te onaj Tehničkom fakultetu, za vrijeme Otvorenog dana, gdje su slušali predavanja o alternativnim izvorima energije, vibracijama i zaštiti od buke. U drugom polugodištu u Samoboru su posjetili tvornicu električnih automobila Rimac, u Zagrebu izložbu pod nazivom Tesla – Mind from the Future te Centar tehničke kulture u Rijeci, gdje su poslušali predavanje o pametnim kućama.

Do kraja nastavne godine planiran je odlazak na Krk te obilazak vjetroelektrana kraj Senja.

Antonija Ughetti

GEK-OVI GLAGOLJAŠI

Glagoljaška družina oformljena je ove školske godine kao izvannastavna aktivnost u sklopu koje učenici uče o važnosti glagoljice u hrvatskoj povijesti i kulturi, uče glagoljicu i proučavaju hrvatsku glagoljsku baštinu. U pratnji mentorice Gordane Zurak, prof. glagoljaši su posjetili Glagoljsku tiskaru „Juri Žakan“ u Roču, prošetali su Alejom glagoljaša koja svjedoči o Istri kao središtu hrvatske srednjovjekovne pismenosti i kulture te su posjetili Bašku na otoku Krku. Ondje su posjetili crkvicu sv. Lucije u Jurandvoru iz koje potječe starohrvatski glagoljaški spomenik Baščanska ploča.

Lucija Dunatov

LIKOVNI NA ENGLLESKOM JEZIKU

Profesor Draško Vučemilović ove je nastavne godine za učenike drugih razreda osmislio i predavao predmet likovne umjetnosti na engleskom jeziku. Njegova je velika ljubav hrvatska nacionalna povijest umjetnosti. Smatra da učenicima treba omogućiti dimenziju znanja da mogu našu nacionalnu povijest umjetnosti prenijeti na drugoga te im je predstaviti na engleskom jeziku s obzirom da se radi o specifičnom vokabularu kojeg nema svugdje na raspolaganju. Čitav materijal i program osmislio je samostalno s obzirom da je stručnjak u oba područja.

Jedna školska godina zaista nije dovoljna da se čitavo gradivo usustavi i to je razlog što nastavno gradivo nisu uspjeli privesti kraju, no usprkos tome učenici su mnogo toga naučili te su svoje znanje obogatili općom kulturom koju donosi ovaj predmet. U Hrvatskoj postoje umjetnički biseri kojih nema nigdje u svijetu s obzirom da se nalazimo na razmeđu Bizanta i zapada- Rima te se obje kulture miješaju i stvaraju nešto potpuno novo. Upravo zato, učenici su u sklopu nastave bili na izletu u Poreču gdje su kroz praktičan rad doživjeli naučeno u školi. Razgledali su Eufrazijevu baziliku, romaničku zgradu iz 12. stoljeća te gotičku građevinu iz 15. stoljeća. Stečena znanja na terenskoj nastavi učenicima će trajno ostati zabilježena u sjećanju te će ista moći koristiti u svakodnevnom životu. Likovna umjetnost jest općeobrazovni predmet i za nju mora postojati ljubav i zanimanje. Bez njih je svako učenje uzaludno!

Petra Pelosa

/ NAŠ NOVI VJERICIĆ /

Iako u našoj školi predaje tek nepunu godinu, vjeroučitelj **Boris Barbarić** svojom je vedrinom i kreativnim pristupom svima postao omiljeno lice školskih događanja i nastave vjeronauka.

Možete li s nama podijeliti svoje dojmove o našoj školi? Osjećate li se već kao starosjedioc ili se još navikavate?

Moja iskustva su vrlo pozitivna. Dosad sam radio u Osnovnoj školi „Srdoči“ koja broji 800 učenika tako da mi se sviđa i odgovara mi ova intimna atmosfera s manje učenika. Uspješno se navikavam i imam osjećaj da su me učenici dobro prihvatili. To pripisujem iskustvu i karakteru, ovdje sam ipak došao kao netko tko već 12 godina radi u školstvu tako da je to uz moju osobnost sigurno pridonijelo tome da se ovdje osjećam dobrodošlim.

Je li ovo je Vaše prvo iskustvo rada u srednjoj školi, kakva je atmosfera kada se usporedi s osnovnoškolskim

okruženjem?

Zapravo je ovo moje drugo radno mjesto u srednjoj školi. Kao pripravnik 2005. godine kada sam završio teologiju radio sam u Elektroindustrijskoj i obrtničkoj školi u Rijeci, gdje sam predavao svega godinu dana i bilo je to moje „vatreno krštenje“, ali moram priznati da sam se odlično snašao i ostvarivao super komunikaciju s učenicima u jednoj tako specifičnoj, „muškoj“ školi. Ubrzo je došlo vrijeme za ići dalje, tako da sam otišao u OŠ Srdoči gdje i danas radim. Razlika u radu između srednjih i osnovnih škola svakako ima. Kada su djeca manja, više treba paziti na njih te raditi na njihovoj disciplini i prednost dati odgojnoj dimenziji, a također su velike razlike i u komunikaciji. Primjećujem da su osnovnoškolci otvoreniji, uvijek će reći ono što misle, podijeliti svoja iskustva... I, moram to reći... ovdje se puno više pozivate na svoja prava i poštivanje pravilnika (haha).

Iako imaju mogućnost izbora, primjećujem kako u svim razredima naše škole više učenika pohađa nastavu etike. Čemu pripisujete takvu odluku učenika i mislite li da se Vašim dolaskom stanje može promijeniti?

Iskreno, kada sam dolazio ovdje i prihvatio posao u gimnaziji, bio sam šokiran brojem vjeroučenika, budući da su u mojem dosadašnjem iskustvu prevladavali razredi gdje 85-90% učenika pohađa nastavu vjeronauka. Ima više razloga kojima se to može objasniti. Najčešće su to loša iskustva u osnovnoj

školi, neslaganja s vjeroučiteljima ili župnicima, ali smatram da je prisutan i osjećaj zasićenja. Razumijem učenika kada pri upisu u srednju školu žele izabrati nešto novo i drugačije. Mislim da je tu prvenstveno odgovornost na nama vjeroučiteljima kada moramo razmišljati o načinu kako vjeru prenositi učenicima. Osobno se trudim približiti je jednom današnjem tinejdžeru. Ne razmišljam o tome hoće li se mojim dolaskom povećati broj učenika, ja samo želim mladima približiti širinu vjere i nikada ne radim razlike između onih koji pohađaju i ne pohađaju moju nastavu, u moje projekte mogu se uključiti svi.

Razlog zbog kojeg ste već mnogima postali omiljeno lice je prvenstveno vaša aktivnost i u izvannastavnim događanjima. Svi pamtimo Vašu preobrazbu u svetog Nikolu, kada ste nas iznenadili na nastavi i počastili slatkišima. Otkud dolazi ideja i volja za takvim oblikom interakcije s učenicima?

Napomenuo bih kako izvan nastave

vodim jedan evangelizacijski tim koji se bavi suvremenim oblicima evangelizacije putem igrokaza i otud ideja da se kroz svima drage blagdane aktivacijom nastoji približiti vjera. Svetog Nikolu vole svi, tako da sam iskoristio priliku i svima darovao dio svoje osobnosti. Slatkiši su bili simbolika darivanja, važno je naučiti darivati sebe

Svatko tko pohađa nastavu vjeronauka dobro poznaje Vašu rečenicu „Vjeronauk ne smije biti poput ostalih predmeta, mora biti poseban.“ Tom ste se mišlju vjerojatno vodili i prilikom odabira zanimanja, stoga zašto baš vjeronauk?

U srednjoškolskim danima osjetio sam živu vjeru tako da je izbor teologije kao sljedećeg koraka mog obrazovanja bio jasan, a uz to su me uvijek privlačili jezici koji su moja velika ljubav. Međutim, nakon 5 godina studiranja teologije u Rijeci i Zagrebu, uopće nisam imao ambicije za učiteljski posao, vjerojatno zato jer su mi i roditelji radili u prosvjeti. Privlačili su me masovni mediji, novinarstvo i želio sam prenositi vjeru tim putem. Međutim, potražnja za vjeroučiteljima tada je bila velika tako da sam se ipak zaposlio u školi. S vremenom sam se pronašao i prepoznao u predavanjima i nastavi te sam zavolio ovaj posao i sada znam da je ovo moj životni poziv i jedino ispravno zanimanje.

Pokretač ste mnogih humanitarnih akcija u našoj školi. Zašto su one važne i kakav je odaziv učenika? Oduvijek sam se nastojao uključiti u humanitarni rad i volontiranje, ta želja

dotatno je ojačala kada sam i osobno vidio kako ta pomoć zaista dolazi u prave ruke i pomaže beskućnicima, siromašnim obiteljima i svim potrebitima koji od našega aktivizma praktički žive. Svjestan sam mnogih loših percepcija koje ljudi imaju o humanitarnim akcijama, pogotovo onih koje pokreće Crkva, zato nastojim da sve što radim bude transparentno kako bi sudionici znali da sve što daruju odlazi i dolazi u prave ruke. U GEK-u zasad imamo uspješno odrađenu korizmenu humanitarnu akciju sakupljanja prehrambenih proizvoda. Prikupljeno je sve što je planirano, a nastojao sam da se u akciju uključe i učenici i profesori koji su me ugodno iznenadili.

Česta su mišljenja kako vjeroučitelji cijele dane provode u crkvi ili uz molitvu te kako imaju malo vremena za ostale aktivnosti, pretpostavljam da kod Vas nije tako. Ili?

Mož život definitivno nije isključivo

vezan uz obitavanje u crkvi. Svoju vjeru nastojim provući kroz sve što radim, kroz sve uobičajene aktivnosti. Ja nisam vjeroučitelj samo u školi. Svoj poziv živim i kada izađem na kavu s prijateljima, kada odem na maturalnu zabavu i želim plesati, kada skijam, kada idem u dućan... uvijek nastojim biti svjestan kako moja vjera treba biti primjer ostalima i mislim da je u tome posebnost ovog zanimanja, ali i vjeronauka kao predmeta. Inače sam vedra osoba koju raduju uobičajene aktivnosti, tako volim sport, pogotovo tenis, odbojku, plivanje, skijanje... iako ni u jednom od njih nisam posebno dobar, volim tu tjelesnu aktivnost i zdravlje koje mi sport pruža. Također, volim vrijeme provoditi u šetnjama i prirodi, najviše uz more koje mi pruža poseban unutarnji mir, to je i jedna od prednosti rada ovdje u Opatiji, blizina mora i ljepota grada.

Razgovarao: David Benković

Latinske izreke uz AC/DC

Neke od izreka koje su osmaši čuli tijekom prezentacije, a neki možda i zapamtili...

TEMA: LJUBAV

Odi et amo. – Mrzim i volim.

Forsan et haec olim meminisse iuvabit. – Možda će nekada goditi i ovoga se sjećati.

TEMA: PRIJATELJSTVO

Narav prijatelja upoznaj, ali ne mrzi. – Amicus mores noveris, non odris.

TEMA: UČENJE

Veniet tempus, quo posterit nostris tam aperta nos nescisse mirentur.

– Doći će vrijeme kada će se naši potomci čuditi što tako jasne stvari nismo znali.

TEMA: HOBI

In manu illius plumbum aurum fiebat. – U njegovoj ruci olovo postaje zlato.

TEMA: SPORT

Imperare sibi, maximum est imperium. Vladati sobom najveća je vlast.

DAN ŠKOLE U ZNAKU ZAMJENA ULOGA

Dan škole obilježili smo 26. travnja zamjenom uloga. Članovi Nastavničkog vijeća sjeli su u školske klupe, a nekoliko naših učenika preuzeli su uloge nastavnika, stručnih suradnika i tehničkog osoblja.

Bila je to prilika da učenici dožive školu iz perspektive djelatnika, ali i da se djelatnici makar na nekoliko sati vrte u svoje srednjoškolske godine.

Obilježavanje je započelo govorom novoizabranog ravnatelja **Kristiana Tončića** i prozivkom razreda kojima su dodijeljeni i novi razrednici. Nastava je započela u 14 sati i 10 minuta prema unaprijed utvrđenom rasporedu.

Talijanski jezik predavala je maturanica **Tara Gačanin**, njemački jezik **Eva Grtner** iz 2. b razreda, maturant **Karlo Brnečić** iskušao se u ulozi profesora engleskog jezika, dok je glazbenu umjetnost predavala učenica 3. b razreda Petra Barić. U srednji vijek vratila nas je profesorica povijesti, maturanica

Mara Legac, vedskoj matematici podučio nas je maturant Lovro Kostelić, a kao profesor tjelesne i zdravstvene kulture vrlo dobro snašao se maturant **Karlo Milolaža**. Svima onima kojima je trebala psihološka podrška ili pomoć na raspolaganju je bila maturanica **Petra Vranić** kao stručna suradnica psihologinja, a u fotelji tajnice udobno se smjestila maturanica **Matea Bogdanić**.

Za čistoću škole i označavanje početka i kraja nastavnog sata školskim zvonom pobrinule su se naše maturanice **Mara Mrak** i **Irena Verić** u ulozi spremačica, dok je za sitne popravke bio zadužen kućni majstor, maturant **Dino Prtenjača**. Obavijest je čitao dežurni učenik Oliver Kvasina, kojemu je taj dan novoizabrani ravnatelj Tončić namijenio ulogu

Tekst s web stranice škole

Otvoreni dan naše škole organiziran je u ožujku i tada su osmaši liburnijskih osnovnih škola imali priliku vidjeti kako izgleda jedan dan u našoj gimnaziji. Organizirane su radionice i predavanja iz područja stranih jezika, povijesti, hrvatskoga jezika te informatike pod mentorstvom predmetnih profesorica i profesora, a svoje dojmove i iskustva s budućim GEK-ovcima podijelili su i naši učenici.

Bučno i zanimljivo bilo je u učionici 9 kada su učenici 2. b razreda prezentirali „Izreke u svakodnevicu“ na latinskom jeziku.

Profesorica latinskoga jezika Ana Marković od 2002. godine provodi prezentacije pod nazivom „Izreke u svakodnevicu“. Svaka izreka nudi odgovor na životna pitanja koja nas zanimaju. Izreke slušamo svaki

dan i na materinskom jeziku, to je naša svakodnevnica. Na satovima latinskog jezika kroz izreke obrađujemo različite teme, u čemu nam pomaže knjiga Joze Marevića „Latinski zauvijek“ u čijem je nastajanju sudjelovala i profesorica Marković. Ideja prezentacije rodila se kada je 2002. godine s trinaest učenika naše gimnazije predstavljala znakove zodijska (Signa zodiacum). Osim prezentacija, prijašnjih je godina profesorica zadavala učenicima zadatke izlaganja sa slikama na temu učeničkog kalendara (Kalendae discipulorum), pa su tako jedne godine učenici radili kalendar s fotografijama na temu Apstrakcija mora kroz mjesec. 2015. godine na Državnom natjecanju iz latinskog i grčkog jezika, čiji smo bili domaćin,

profesorica je s učenicima pripremila debatu s temom Hodieruns Romanus – Suvremni Rimljanin (izrekama obuhvatili su sljedeće: honestas – poštenje, obstinatio – upornost, gestabile nobile – mobitel, retia socialia – društvene mreže, gaudium – radost). Ove godine na Otvorenom danu učenici su predstavili teme ljubavi, sporta, prijateljstva, učenja i hobija. Učenici su izabrali najbolje skupine izreka koje su pisali svi učenici 1. i 2. razreda u skupinama. U pozadini prezentacije svirala je suvremena verzija pjesme australskog hard rock benda AC/DC-a koja je poslužila kao glazbena podloga dvojici učenika. Cilj plesa bio je opustiti učenike, kako GEK-ovce, tako i osmaše.

Napisale: Mia Janković i Anja Kovač

Natjecanja šk.god. 2017./2018.

Nakon provedenih školskih natjecanja tijekom siječnja i veljače 2018. na županijskim natjecanjima sudjelovalo je 25 učenika naše škole što je 27,5% od ukupnog broja učenika koji su sudjelovali na školskim natjecanjima. Ostvaren je sljedeći plasman na županijskoj razini:

predmet	mentor/ica	učenici	razred	mjesto
HRVATSKI JEZIK	Tea Dedić, prof.	Karlo Brckan	3.a	17.
	Kristina Staničić, prof.	Stella Hrvatinić	4.b	5.
		Petra Pelozo	4.a	13.
		Petra Banić	4.a	14.
TALIJANSKI JEZIK	Nataša Frković – Đorđević, prof.	Stella Hrvatinić	4.b	1.
		Anna Maria Prendivoj	4.a	1.
	Tijana Paska Babić	4.a	4.	
Silvija Prister Mauhar, prof.	Nika Masovčić	3.a	6.	
NJEMAČKI JEZIK	Branka Topolnik, prof.	Luka Vrvilo Počekaj	2.b	2.
		Ena Dijan	2.b	3.
MATEMATIKA	Sintija Tropper Trinajstić, prof.	Tonko Pavičević	2.a	1.
	Sanja Perman Benković, prof.	Mateo Babić	1.b	8.
GEOGRAFIJA	Davor Kevrić, prof.	Patricija Gržin	4.a	4.
		Stella Hrvatinić	4.b	6.
POVIJEST	dr.sc. Sanja Simper, prof.	Nina Čorić, 1.b	1.b	6.
		Natanael Miočić – Stošić	3.a	6.
		Marko Blažić	4.a	7.
BIOLOGIJA	Irene Kuvačić, prof.	Paola Pulić	3.a	15.
		Ana Borić	1.b	17.
KEMIJA	Jasminka Škare Manojlović, prof.	Mateo Šepić	2.b	10.
FIZIKA	Sintija Tropper Trinajstić, prof.	Mateo Babić	1.b	9.
VJERONAUČNA OLIMPIJADA	Boris Barbarić, dipl. teolog	Iva Rađa	2.a	5.
		Roberta Marinić	2.b	
		Filip Rađa	3.b	
		Lovre Stjepić	3.b	
LiDraNo, LITERARNI IZRAZ	Kristina Staničić, prof.	Petra Pelozo	4. a	smotra

DRŽAVNA RAZINA

TALIJANSKI JEZIK	Nataša Frković – Đorđević, prof.	Anna Maria Prendivoj	4.a	2.
OPISUJEMO SUSTAVE	Sintija Tropper Tinajstić, prof.	Lara Sterija	2.a	smotra
SMOTRA GRAĐANSKOG ODGOJA	Ivana Černeha, prof.	Mare Šimić Nina Čorić Sara Bogdanić Renee Heigl	1.b	smotra

Sportski uspjesi

Članovi našeg Školskog sportskog društva i ove su se školske godine natjecali u različitim sportovima i na različitim razinama. Donosimo kratak pregled...

Badminton za mladiće, županijsko natjecanje

Natjecatelji: Mateo Šepić (2. b), Luka Grgurević (3. a) i Natanael Miočić Stošić (3. a)

Uspjeh: 2. mjesto

Stolni tenis za djevojke, županijska i državna razina

Natjecateljice: Laura Jurić (1. a), Mateja Arlović (4. a) i Tea Lucanich (4. a)

Uspjeh: 1. mjesto u županiji i 2. mjesto u državi

Nogomet, županijska razina

Natjecatelji: Lovro Bilajac (2. a), Niko Hrmić (2. a), Teo Matijašić (2.a), David Šimunić (2. a), Karlo Brckan (3. a), Ivan Brkić (3. a), Fran Ivan Brguljan (3. b), Sven Pobar (4. a), Kristijan Flego (4. b),
Uspjeh: 4. mjesto

Pripremio: Danijel Šepić

PORTRET JEDNE SPORTAŠICE

Uskladiti školske i sportske obaveze nije lako, ali nije ni nemoguće. To dokazuje i učenica 1.a razreda Gala Zukić koja ističe da veliku ulogu u tom balansu imaju i njezini roditelji.

Naša učenica Gala Zukić zauzima 5. mjesto na svjetskoj ljestvici poretka igrača *crossminton*. *Crossminton* ili *speed badminton* kombinacija je badmintona, tenisa i *squasha*. Gala se ovim sportom počela baviti 2014. kada je osvojila turnir u kategoriji do dvanaest godina. Prije je trenirala tenis, a u *crossmintonu* se odlučila okušati na prijedlog svojega oca. Danas Gala trenira u SBK-u „Pešekani“. Kao svoje najveće uspjehe ističe 3. mjesto i brončanu medalju osvojenu na Europskom prvenstvu u Francuskoj 2016., dva naslova državne prvakinje osvojena 2014. i 2015. i dvostruko osvajanje turnira Croatia Junior Open 2014. i 2015. u Zagrebu. Na turniru održanom u studenom 2017. u Opatiji, na kojem je sudjelovao 51 igrač iz Slovenije, Švicarske i Hrvatske, osvojila je 1. mjesto među djevojkama u kategoriji do osamnaest godina. Galini uspjesi rezultat su velikog truda te redovitih i napornih treninga.

Najvažnija joj je potpora roditelja uz koju uspijeva uskladiti i uspješno ispuniti sportske i školske obaveze. Napominje kako je u budućnosti čeka prilagodba jačim protivnicima i zahtjevnijim treninzima. Zadnji turnir Gala je osvojila početkom ožujka u Zagrebu, a to joj je bio i prvi turnir u ovoj godini. Krajem prošle godine osvojila je još tri turnira, dva u Hrvatskoj i jedan u Sloveniji. Dva su turnira održana u Opatiji i mjestu Radeče u Sloveniji, bila jačine 250 bodova, a jedan jačine 500 bodova održan je u Zagrebu i tu je Gala osvojila 1. mjesto u pojedinačnoj konkurenciji i konkurenciji parova. U svibnju je zauzela 2. mjesto u Zagrebu na turniru od 500 bodova. Trenutno se priprema za još nekoliko turnira te za Europsko prvenstvo koje će se održati u Norveškoj. Gala je nedavno pozvana i u reprezentaciju. Želimo joj puno uspjeha!

Antonija Ughetti

TEMA BROJA: Žene u umjetnosti

Žene su zbog svoje uloge i položaja u društvu rjeđe bile priznate umjetnice, a mnogo češće motiv, objekt, ili ako baš hoćete, nadahnuće. Kroz povijest umjetnosti, žena je bila simbol plodnosti, ljepote, ljubavi, majčinstva... Žena je bila muza! U antičko doba muze su bile zaštitnice pjesništva, znanosti i umjetnosti, a njihova je zadaća bila prodrijeti u um umjetnika i iz njega izvući remek-djelo.

Danas postoji puno žena koje u umjetnosti stvaraju i proizvode genijalna djela, djela vrijedna pažnje i divljenja.

U središtu našeg interesa i izričaja upravo je žena kao subjekt, kao kreator umjetnosti, kao ona koja stvara svojim umom, rukama, pokretom i glasom. Žena umjetnica!

KNJIŽEVNE JUNAKINJE...TOP 10

Žene su oduvijek bile inspiracija mnogim autorima i autoricama. U književnim djelima stvoreni su ženski likovi, fiktivne junakinje koje su ostavile trag...

1. **Nora (Ibsen, „Nora“/ „ Kuća lutaka“)** – simbol svih žena koje su željele imati pravo na izbor samostalnog i slobodnog puta; žena koja je progovorila u ime ravnopravnosti i jednakosti
2. **Bobočka (Krežma, „Povratak Filipa Latinovicza“)** – jedan od najfascinantnijih karaktera hrvatske književnosti uopće; žena lakog morala, nimfomanka; sazdana od proturječja; istodobno furiozna i destruktivna, strastvena i hladna, ali emotivna i suosjećajna
3. **Ana Karenjina (Tolstoj, „Ana Karenjina“)** – žena razapeta između osjećaja i razuma; ličnost proturječnih postupaka, misli i osjećaja
4. **Emma Bovary (Flaubert, „Gospođa Bovary“)** – provincijalka i preljubnica; simbol žene koja ne prihvaća svoju sudbinu već se bori za ostvarenje svojih snova i ideale
5. **Sonja Marmeladova (Dostojevski, „Zločin i kazna“)** – prostitutka koja zadržava čistoću duše
6. **Šeherezada („1001 noć“)** – prekrasna i mudra vezirova kći; ostvarila nadmoć nad kraljem i svoju smrt odgađala 1001 noć
7. **Antigona (Sofoklo, „Antigona“)** – tragična junakinja koja se bori za pravdu i moralne zakone; razapeta između zakona razuma i zakona srca
8. **Lolita (Nabokov, „Lolita“)** – dvanaestogodišnja zavodnica, „nimfeta“
9. **Larisa (Pasternak, „Doktor Živago“)** – razapeta između dva muškarca, žrtva silovanja
10. **Judita (Marulić, „Judita“)** – krasi je ljepota i hrabrost, iskrena i pobožna; lukava junakinja koja je oslobodila svoj narod od potencijalnog ropstva; ideal morala

Pripremila: Petra Pelozo

UPOZNAJTE „INSTA PJESNIKINJE“ RUPI I CLEO

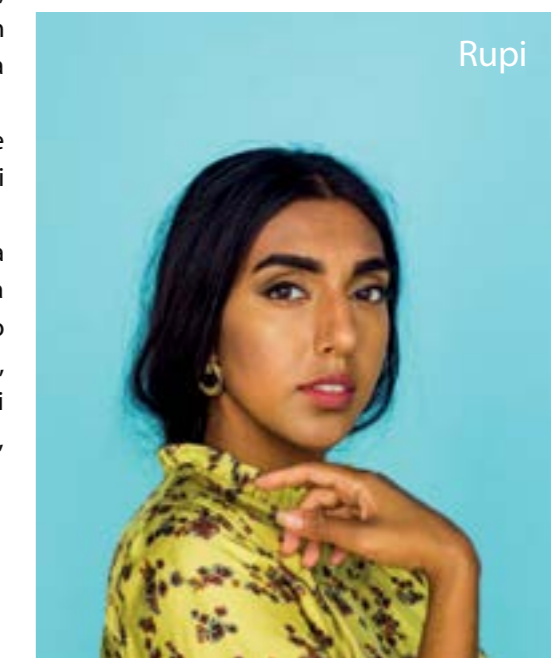
Instagram poezija fenomen je današnjice. Umjetnici, tj. pisci svoje misli s lakoćom prenose čitateljima putem društvenih mreža, Instagrama, Pinteresta i Tumblra. Prednost ove moderne poezije je brzo širenje, i stjecanje popularnosti umjetnika u puno kraćem roku. Instagram pjesništvo prešlo je već granice interneta i među izdavačima dogodila se prava utrka tko će prvi objaviti tiskana izdanja „Insta pjesnika“ Uglavnom je tu riječ o nestručnim, patetičnim tekstovima najčešće ljubavne tematike, međutim, među „Insta pjesnicima“ postoje i oni koji se izdvajaju, koji su drugačiji, koji su vrijedni pažnje...

Poezija **Rupi Kaur**, mlade kanadske pjesnikinje indijskog porijekla, osvojila je ljude diljem svijeta, posebno žene. Na instagramu je prati čak 2.6 milijuna ljudi i pjesme su joj prevedene na 25 jezika. Njezine su pjesme kratke, što ih čini posebnima. Nije lako ostaviti jak dojam u samo nekoliko rečenica, prenijeti emocije poput patnje ili boli. Njezina su publika uglavnom mladi ljudi, s obzirom da koristi Instagram kako bi podijelila svoje pjesme,

fotografije, ali i najavila izlazak knjige. Osim što je izvanredna pjesnikinja, Rupi se žustro zalaže za ženska prava. Nerijetko objavljuje fotografije i sadržaje koje mnogi smatraju kontroverznima, a u svojoj suštini prikazuju normalne i svakodnevne pojave vezane uz žensko tijelo. Na taj način želi osloboditi žene konstantnog pritiska društva da uvijek moraju biti sređene i ženstvene, pokazuje da ljepota žene leži u njezinoj prirodi, a ne samoj pojavi.

Cleo Wade iz New Yorka također koristi društvene mreže kako bi kroz svoju poeziju širila pozitivne misli i prekinula diskriminaciju. Bori se protiv seksizma, rasizma i homofobije. Feministkinja je koja podržava i bodri one čiji se glas ne čuje. Na instagramu je prati 378 000 ljudi, a ta brojka će vjerujem još narasti s obzirom na njezin izvanredan rad. Ove godine izdana je njezina prva knjiga „Govor srca“, koju je sama ilustrirala. Rupi Kaur opisala ju je kao osobu koja zrači optimizmom. Sve veći broj ljudi je zainteresirano za ovaj oblik poezije, a mnogi se u istoj žele i okušati. Živimo u vremenu moderne tehnologije, informacije se šire nezamislivom brzinom, a ovim su putem mnogi zavoljeli poeziju koja ne mora biti isključivo zapisana na papiru. To je snaga Instagram pjesništva.

Napisala: Petra Vranić

Žene u umjetnosti... A tko ako ne profesorice Branka Topolnik i Sandra Milotić Macan, koja nažalost od nove godine više nije djelatnica naše škole.

BRANKA TOPOLNIK

Predstavite nam se u nekoliko rečenica.

Profesorica sam njemačkog jezika i povijesti likovne umjetnosti. U opatijskoj gimnaziji predajem njemački jezik već

15, a likovnu umjetnost 6 godina. Volim svoj posao jer volim komunikaciju s mladim ljudima, pokušavam im približiti bitne stavke umjetnosti, naglašavajući im to kao veliku korist za njihovu budućnost i, prije svega, za njihovu opću kulturu.

Zašto ste izabrali baš likovnu umjetnost kao svoj životni poziv?

Sasvim slučajno! Ne mogu govoriti o nekoj velikoj ljubavi prema umjetnosti već o spletu pozitivnih okolnosti koje su me uvele u sve ljepote i tajne ovog predmeta. Naime, prilikom upisa na fakultet, nisam uspjela upisati engleski jezik te sam se upisala gdje je još bilo mjesta. Sada sam Bogu zahvalna što je tako ispalo jer me je to, za mene potpuno novo područje obogatilo kao osobu.

Gdje ste se školovali?

U najljepšem gradu na svitu, Zadru, naravno!

Kako prepoznajete likovni talent kod učenika?

Učenicima uvijek naglašavam da nisam završila likovnu akademiju i stoga ne mogu stručno ocijeniti neki rad. Ali, imam ono nešto što doista odmah progovara u to ime, u ime ljepote, dara, snage izražavanja i talenta.

Imaju li učenici u gimnaziji priliku njegovati i razvijati svoj talent i na koji način?

Rekla bih da imaju priliku pokazati što znaju kroz niz školskih aktivnosti koje

zahtijevaju njihov rad. Na žalost zbog brojnih školskih obveza često odustaju od likovnih natjecanja u kojima također imaju mogućnost sudjelovati. U vrijeme dok je naša škola bila sudionica međunarodnog projekta Alpe-Adria, redovito smo imali svoje predstavnike u likovnom izričaju koji su vrijedno radili, njegovali svoj dar i ostvarivali zapažena mjesta.

Biste li nešto promijenili u gimnazijskom programu likovne umjetnosti. Ako da, što?

Smatram da je potrebno manje teoretiziranja, a više izlazaka na teren. Našu već tradicionalnu terensku nastavu u Zagreb početkom nastavne godine smatram hvalevrijednom jer, iako nam se katkada ne da „opet“ ići u Zagreb, posjet muzejima i kulturnim ustanovama od velikog su značaja za buduće intelektualce. Naši učenici uvijek pronadu, svaki za sebe, ponešto što im je privuklo pogled i pažnju, makar na trenutak.

Što za Vas znači umjetnost općenito?

Ne želim ići predaleko i reći da je umjetnost moj život. Na samom početku ovog našeg razgovora rekoh da je umjetnost slučajno ušla u moj život i presretna sam zbog toga. Posebno sam oduševljena arhitekturom te mogu reći da sam rođena pod sretnom zvijezdom jer mi moj posao omogućava putovanja na kojima sam se vlastitim očima uvjerila

u djela velikih majstora i pravu umjetnost koja gradove pretvara u bajkovite oaze ljepote i virtuoznosti.

Žene su u umjetnosti kroz povijest bile zanemarivane. Kada je započela njihova prava afirmacija u likovnoj umjetnosti?

Žene su kroz povijest više bile u ulozi muza, motiva ili objekta, a sam njihov rad bio je zanemaren. Žene su vezle, radile su iluminacije i minijature, najčešće u samostanima ili su to činile tajno, a njihova remek-djela često su bivala potpisana muškim imenima. U srednjem vijeku i u doba renesanse organizirale su se umjetnike radionice, a djela, među kojim je bilo i onih koja su napravile žene, potpisivali su šefovi tih radionica. Barok je u smislu ženskog stvaralaštva bio zanimljiv jer im je bilo dozvoljeno slikati aktove, ali samo ženske. Kada čitamo biografije likovnih umjetnika, rijetki su oni koji ne naglašavaju važnost žene u njihovom radu, odabiru motiva, tehnika, kolorita, kompozicije, na kraju i samog stila za koji su se opredijelili.

Koje likovne umjetnice su vama najdraže i zašto?

Prevelika ekspanzija različitih stilova kratkoga vijeka za mene je zbunjujuća, tako da se odlučujem za 19. st., za impresionizam i težnje umjetnika da unesu osobna raspoloženja i dojmove u svoja djela kroz prekrasnu paletu boja koja je za mene presudna. Stoga izabirem jednu umjetnicu i to prvu impresionističku slikaricu Berthe Morisot, čiji me morski krajolici laganim potezima kista nikad ne ostave ravnodušnom.

I za kraj, izražavate li se likovno ili ste

više teoretičarka?

Uzmemo li u obzir dvije lijeve što se crtanja tiče, tu sam čisti primjer teoretičarke. Svoje dar izražavam u unutrašnjoj dekoraciji i posebnoj ljubavi prema cvijeću i izradi cvjetnih aranžmana. Učila sam to od moje časne sestre te sam imala prilike ukrašavati crkve za velike svetkovine i proslave, a radila sam i sezonski kao dekoraterka u hotelima.

Razgovarala: Nika Jelić

SANDRA MILOTIĆ MACAN

Predstavite nam se u nekoliko rečenica

Zovem se Sandra, ali to već znate, rođena sam u Puli, a djetinjstvo sam provela u Pazinu u kojem i danas živim. Moj je posao poučavanje glazbene kulture i umjetnosti. Radeći u Gimnaziji Eugena Kumičića od 2008. godine kao nastavnica glazbene umjetnosti stekla sam vrijedno

iskustvo u nastavi, ali još veće u radu sa zborom, muškom klapom, vokalnom skupinom i instrumentalnim sastavom.

Zašto ste izabrali baš glazbenu umjetnost kao svoj životni poziv?

Oduvijek sam osjećala da ću glazbu izabrati kao svoj životni poziv. Bavljenje glazbom, kao i poučavanje glazbene umjetnosti, ne doživljavam samo kao posao već je to nešto u čemu uživam i nešto što volim. Glazba je ujedno i moj hobi.

Gdje ste se školovali?

Osnovnu školu završila sam u Pazinu, srednju glazbenu školu u Puli, a zatim sam upisala Filozofski fakultet u Puli, smjer glazbene kulture. Diplomiravši, stekla sam zvanje profesorice glazbene kulture.

Kako prepoznajete glazbeni talent kod učenika?

To ovisi je riječ o učenicima osnovnoj ili srednjoj školi. U srednjoj školi se glazbeno talentirani učenici sami

Branka Topolnik profesorica je likovne umjetnosti...

Sandra Milotić Macan profesorica je glazbene umjetnosti...

prijave na izvannastavni ili fakultativni predmet u kojem se pjeva i svira. Obično su to učenici koji su završili osnovnu glazbenu školu, tada glazba postaje dio njih i to je jedan od načina da se njome nastave baviti. U srednjoj školi program predmeta glazbene umjetnosti vezan je uz teorijsko znanje i slušanje glazbe pa je puno teže detektirati ima li netko glazbeni talent. Neke učenike sam, tijekom svog rada u srednjoj školi, čula kako pjevaju na školskim hodnicima te sam ih na pozvala u zbor. Zanimljivo je da su zavoljeli zbarsko pjevanje i bavili se njime do kraja srednjoškolskog obrazovanja. Neki od njih su mi rekli da nikada nisu mislili da će pjevati u zboru ili klapi te da ih je to obogatilo kao osobe. U osnovnoj školi lakše je prepoznati glazbeni talent jer se aktivnim bavljenjem glazbom na satu glazbene kulture puno pjeva i svira na udaraljka te se talentirani učenici lakše istaknu.

Imaju li učenici u gimnaziji priliku njegovati i razvijati svoj talent i na koji način?

Imaju, uz aktivno bavljenje glazbom kroz izvannastavnu i fakultativnu nastavu glazbene umjetnosti, koja uključuje pjevanje i sviranje.

Biste li nešto promijenili u gimnazijskom programu glazbene umjetnosti. Ako da, što?

Gimnazijski program predmeta glazbena umjetnost u stvari podrazumijeva puno teorije koja prati razvoj glazbe kroz povijest. Međutim, u satnici glazbena umjetnost je zastupljena tek jednim školskim satom tjedno, tako da se čini da je riječ zapravo o puno nagomilanog gradiva što učenicima stvara veliko

opterećenje i ostavlja malo prostora za kreativniji rad nastavnika. Veliku ulogu u gimnaziji ima slušanje glazbe i upoznavanje glazbene literature te smatram da se tom segmentu treba posvetiti posebna pažnja. Učenici bi trebali imati puno slušanja glazbe s analizom glazbenih djela, po mogućnosti da izvedbe gledaju na projekciji zbog boljeg doživljaja. Cilj nastave glazbe kroz osnovno i srednjoškolsko obrazovanje je stvoriti kompetentnog slušatelja i poznavatelja kvalitetne glazbe. Glazba je zastupljena u školskom kurikulumu oduvijek, ali glazbena kultura mladih sve više opada te se u suvremenoj školi mora dogoditi nova strategija.

Što za Vas znači umjetnost općenito?

Znači mi jako puno jer me bavljenje glazbom od malena ispunjava, bilo da ju sama izvodim ili je pak samo slušam. Glazba je dio mog života i privatno i poslovno. Sretna sam što je tomu tako jer imam priliku raditi posao koji volim i što imam priliku mladim ljudima prenositi svoja znanja, ali i ljubav prema glazbi i umjetnosti općenito.

Gdje riječi ne vrijede, glazba progovara.

- HANS CHRISTIAN ANDERSEN

Žene su u umjetnosti kroz povijest bile zanemarivane. Kada je započela njihova prava afirmacija u glazbenoj umjetnosti?

Glazba od pamtivijeka ima značajnu ulogu u životu čovjeka. Međutim, žene su se glazbom bavile samo u svom obiteljskom okruženju sve do 19. stoljeća.

Tijekom 19. stoljeća prisutnost žena na glazbenoj je sceni bila sve veća, no

njihova je vrijednost rijetko bila priznata. Tako je primjerice skladateljica Fanny Mendelssohn neka svoja djela objavila pod imenom svog brata, skladatelja Felixa Mendelssohna.

Koje glazbene umjetnice u vama najdraže i zašto?

Istaknut ću Doru Pejačević, jednu od najistaknutijih hrvatskih skladateljica, čije glasovirske minijature vrlo rado sviram i slušam. Dora mi je jedna od dražih skladateljica zbog njezinog profinjenog impresionističkog kolorita. Još ću spomenuti Claru Wieck Schumann i Fanny Mendelssohn, skladateljice i istaknute pijanistice čija veličina nikad nije priznata i uvijek su ostale u sjeni, samo zato jer su žene. Djelo koje posebno volim je nježni Nocturno u g-molu Fanny Mendelssohn i predivne romanse i balade za klavir Clare Wieck Schumann.

I za kraj, izražavate li se glazbom ili ste više teoretičarka?

Na poslu se gotovo svaki dan izražavam glazbom gotovo svaki dan na poslu. Najviše je to prisutno u radu sa zborom i instrumentalnim sastavima, kroz stvaranje glazbe ali i aranžiranje, prilagođavanje skladbi njihovom uzrastu i mogućnostima. Želja mi je u budućnosti više se izraziti kroz dječje pjesmice, instrumentalne i ritmičke skladbe za dječje sastave na ritmičkim i melodijskim udaraljka.

Razgovarala: Sara Gašparić

DJEVOJKA S FOTOAPARATOM U RUCI

Nika Kurti bivša je učenica naše gimnazije i velika zaljubljenica u fotografiju. Ništa čudno, rekli bismo, s obzirom da znamo da Nika potječe iz poznate fotografske obitelji, međutim, fotografija za Niku nije samo obiteljsko nasljeđe...

Možeš li nam otkriti tajnu od kada je fotografija prisutna u tvojoj obitelji?

Moj otac i stric upoznali su se s fotografijom još kao tinejdžeri kada su pomagali svojem stricu Luigiju u njegovom fotografskom studiju. To je ohrabrilog mog tatu da upiše fotografsku školu u Zagrebu te da 1986., zajedno sa svojim bratom odnosno mojim stricem otvori svoj prvi fotografski studio u Opatiji. U početku su fotografirali naturalne zabave svojih prijatelja i vršnjaka, a nakon toga su došli na red i ostali svečani događaji poput vjenčanja i krštenja. Na taj način su se obitelji njihovih prijatelja, ali i ostali uzvanici tih događaja sa riječkog područja upoznali s njihovim radom te je zbog toga od 1992. otvoren "Foto Kurti" studio u Starom gradu u Rijeci. Njihov trud, rad te praćenje novih tehnologija i trendova (prijelaz analogne fotografije na digitalnu, prvi fotokopirni aparat u boji u Rijeci) utjecalo je na to da su oni i ostali fotografi našeg studija službeni fotografi mnogobrojnih događanja u Opatiji i Rijeci, ali i široj okolici.

Što za tvoju obitelj i tebe predstavlja fotografija kao umjetnost?

Fotografija kao umjetnost za moju obitelj i mene predstavlja način na koji se može pozitivno utjecati na društvo te podignuti svijest o problemima na čijem rješavanju bismo svi zajedno trebali poraditi. Jedan od primjera jest humanitarna akcija koju organiziramo u obliku izložbe „Nasmiješena lica Riječkog karnevala“ koja se održava tradicionalno svake godine nakon Riječkog karnevala, a njezini posjetitelji imaju priliku kupiti fotografiju, a prihod od prodaje donira se u humanitarne svrhe.

Koja godina tvoga odrastanja je bila presudna da shvatiš da će i tvoj život biti usmjeren fotografiji?

Na put fotografije usmjerio me je prvi izlet u prvom razredu osnovne škole. Tada sam odlučila prvi put uzeti i koristiti fotoaparat, važno je napomenuti bez nagovora članova obitelji. Tri godine kasnije počela sam s fotografiranjem nogometnih utakmica, ali i raznih putovanja, a tek sam kao petnaestogodišnjakinja, znači početkom školovanja u opatijskog gimnaziji, počela fotografiju shvaćati ozbiljnije. Od tada fotografiram češće, ali i s većim zanimanjem nego prije.

Jesi li imala, odnosno imaš uzora ili pratiš rad svoje obitelji?

U samim počecima, dok mi je fotografija bila samo hobi vodila sam se samo svojim osjećajem i učila na temelju vlastitih pogrešaka. Nešto kasnije

počela sam pratiti rad svoje obitelji koji mi je ujedno poslužio i kao uzor.

Kako se osjećaš kada fotografiraš? Postoji li neki trik kako otkriti da gajimo ljubav prema fotografiji?

Osjećam se kako se svatko osjeća kada radi ono što voli, super. Mislim da se ljubav prema fotografiji može iskazati na dva načina: postoje osobe koje vole i cijene fotografiju kao promatrači ili obožavatelji umjetničkih djela, ali i osobe koje se žele aktivno baviti fotografijom. Obično tuđa djela budu povod za početak aktivnog bavljenja

fotografijom, a o tome koliko volite fotografiju ovisi samo o vašoj ustrajnosti i interesu za to područje.

Ima li neka vrsta fotografije koja te posebno zanima?

Iskreno, voljela bih se okušati u svakoj vrsti fotografije te iskoristiti stečena znanja i iskustva u daljnjem radu, no najviše uživam u fotografiranju prirode i arhitekture naseljenih mjesta jer ono najčešće uključuje još jednu radnju koju volim, a to je putovanje. Naravno, nije nužno otići negdje daleko jer mi se mnogo puta dogodilo da i u blizini uspijem otkriti i upoznati neko novo i meni do tada nepoznato mjesto.

Ima li nešto na što se oslanjaš prilikom fotografiranja i imaš li već viziju kako bi ta fotografija trebala izgledati ili te prate osjećaji?

Ovisi o tome što fotografiram...ako fotografiram prirodu ili arhitekturu nekog mjesta, prvo mi dođe onaj "wow, ovo je tako lijepo da moram

fotkati" osjećaj, a nakon toga dođe ideja odnosno vizija o perspektivi iz koje bih mogla učiniti taj prizor još ljepšim i još boljim. Ako fotografiram ljude, više se bavim planiranjem odnosno vizijom, a kasnije se uključim i osjećaj.

Jesi li perfekcionista dok fotografiraš?

Trudim se biti perfekcionista onoliko koliko mi situacija u kojoj se nalazim to dopušta. Svjesna sam činjenice da ne mogu svaki put uhvatiti savršenu fotografiju i da uvjeti kao što su vremenske prilike, neće uvijek biti savršeni i povoljni. Najbitnije mi je dati sve od sebe te probati izvući ono najbolje iz situacije u kojoj se u tom trenutku nalazim.

Koja su neka tvoja osobna postignuća koja si ostvarila u fotografiranju?

Jedno od mojih osobnih postignuća je napredak, ali i pozitivna povratna informacija na moj rad, kako od mojih poznanika tako i od ljudi koje ne poznajem. Jako mi je važno da kada

fotografiram nešto za nekoga, da je taj netko zadovoljan fotografijama te da ga te fotografije uspiju razveseliti.

Kada bi morala birati između fotografiranja ljudi ili prirode, što bi izabrala i zašto?

Premda se više bavim fotografiranjem prirode odabrala bih fotografiranje ljudi jer imam još dosta prostora za napredovanje i učenje o tom tipu fotografije. Iako mi nitko ne može oduzeti izlaske i zalaske sunca, zvijezde i sve što priroda pruža, uzbudljivija mi je sama pomisao o tome da na svijetu postoji više od 7,5 milijardi ljudi te da se fotografiranjem može uhvatiti djelić osobnosti svake osobe koja stane pred vaš objektiv.

Kako sebe vidiš u budućnosti i hoćeš li se profesionalno baviti fotografijom ili će to biti tvoj hobi?

S obzirom da me zanima jako puno stvari i da bih voljela naučiti još mnogo raznih vještina, nisam u potpunosti sigurna čime ću se točno baviti u budućnosti. Uvjeren sam da će to biti kombinacija svega onoga što me zanima, a u kojoj će fotoaparati zasigurno poslužiti kao alat uz pomoć kojeg ću biti bliže ostvarenju svakog poslovnog cilja.

I na kraju... što za tebe znači uspjeh?

Uspjeh je za mene trenutak zahvaljujući kojem znam da sam postupila ili nešto napravila kako treba te istovremeno trenutak koji me upozori da moram pronaći novi izazov ili zadatak kako moj rad i razvoj ne bi ostao samo na onome što sam napravila već i na onome što ću sljedeće napraviti.

Razgovarala: Dora Rinčić

SVAŠTARICA KAROLINA

Ovogodišnji školski projekt *Gledaj u sebe, gledaj u teatar* u prostorije opatijske gimnazije vratio je plesnu umjetnicu Karolinu Šuša. S našim učenicima Karolina je provodila interdisciplinarnе radionice s pažnjom na tijelu, pokretu i modernom teatru. Donosimo vam razgovor s njom...

Koliko se već dugo bavite plesom i koje ste stilove do sada plesali?

Kako se uzme. Ako računamo da je hodanje ples, što nije neutemeljeno, preko 30 godina. Ako računamo kretanje uz muziku, od predškolske dobi kada sam s prijateljicom Dolores uvježbavala svoje prve koreografije u hodniku. Ako računamo pred publikom, od prvih izlazaka kad sam nerijetko dobivala prijezirne komentare 'ti si baš uživljena kad plešeš'. Sigurno sam izgledala glupo. Svejedno sam često bila partnerica na naturalnim zabavama i učila dečke valcer.

Trenirati ples počela sam tek na fakultetu, što je razmjerno kasno za ovaj poziv. Ipak, ubrzo sam počela raditi na projektima i u konkretnom radu najviše sam naučila. Nikada ga nisam studirala institucionalno, već na radionicama i seminarima, kao i pjevanje, pa tako volim reći da sam samouka u svemu što mi je važno.

Jeste li oduvijek zamišljali da ćete se baviti plesom?

Ne. Ja sam profesorica engleskog i komparatistica književnosti, bivša debatantica, mažoretkinja, volonterka, svaštarica. Mislila sam da ću biti televizijska voditeljica.

Tko ili što je vaša inspiracija?

Život. Želim stvarati umjetnost koja je toliko obična da se i ne razlikuje od stvarnosti.

Koje ste sve gradove posjetili zbog plesa? Koji vam je i zašto bio najdraži? New York, Atlantu, Pariz, Budimpeštu, Almadu pokraj Lisabona, Berlin, Keln, Beograd, Šibenik, Zagreb, Split, Osijek, Poreč. S jednom nomadskom plovećom trupom bila sam na brodskoj turneji Dunavom i Crnim morem, od Beča do Istanbula. To je trajalo 6 mjeseci. Ulazili bismo u mala mjesta za koja nikad nismo čuli, šareni brod neviđen u tim krajevima, pod kanadskom zastavom. Do večeri sva djeca u selima, i ne samo ona, okupila bi se i gledala to čudo na kojem jedu, spavaju, pjevaju, razgibavaju se, popravljaju motore stranci, akrobati, crnci, plesači. U krčmama smo često pili u zamjenu za pjesmu i uglavnom bile jedine žene u svakom baru. Na predstave bi dolazila čitava mjesta, uglavnom vrlo siromašni ljudi. Ostavljali bi donacije, ponekad u novcu, ponekad u hrani i potrepštinama. Mislim da mi je to iskustvo najviše obilježilo kazališni život.

Kako to da ste se odlučili voditi plesnu radionicu u GEK-u? I sama sam bila učenica ove škole. U

osnovnoj i srednjoj školi bila sam izvrsna učenica. Pohađala sam izvannastavne aktivnosti i bila u mnogome uzorna. Čak do iritantnosti, rekla bih. Profesori su me pripremali za natjecanja i činilo se da se sustav brine za mene kao poslušnu jedinku. Tek kasnije, nakon što sam počela plesati, pogledavši unatrag shvatila sam da je nevjerojatno da me nitko dotad nije uputio u scensko obrazovanje, kada je bilo očito da mi je taj život namijenjen. Dugo sam bila ljuta na sustav koji čak ni u školstvu ne podupire najbolji mogući razvoj ljudskog potencijala, već koristi taj potencijal kako bi produžio sam sebe. Ukratko, nisam dobila priliku 'zaraziti se' plesom dovoljno rano. Voljela bih to omogućiti današnjim polaznicima svoje škole.

Jeste li ikada plesali/surađivali s nekom poznatom osobom? Ako jeste, s kojom?

Ovisi tko vam je poznat. Robert Wilson, kazališni redatelj, megapoznat. Jonah Bokaer, koreograf, prilično poznat, Vili Matula, hrvatski glumac, Senka Bulić, glumica i redateljica. Nives Ivanković, Arijana Čulina. Isabelle Schad, koreografkinja i izvođačica. Arnold Schwarzenegger, šalim se.

Sročite u jednoj rečenici što je za vas ples.

Jeste li ikad razmišljali o tome da je potpuno mirno stajanje nemoguće? Naše kosti nisu slijepljene jedna za drugu, već se uvijek kreću tražeći ravnotežu.

Prema tome, sve je ples.

Razgovarala: Petra Vranić

Dvije žene s dvije gitare

Bilo bi pogrešno da novinari *Eugenija* koji se u ovom broju bavi temom Žene u umjetnosti nisu porazgovarali s Kristinom Radovčić – Kiki i Emanuelom Lazarić – Ellom. Bivše GEK-ovke danas su poznate i priznate glazbenice od kojih krademo rečenicu: Ako nečim u životu nisi zadovoljan, pomakni se, nisi stablo!

1. Kako i kada je započela „The Blondes“ priča?

Kiki: *The Blondes* su prvu svirku imale još 2011. Ali, kako smo obje radile u struci i kako je Emanuela nedugo nakon toga bila u slatkom iščekivanju, prave svirke krenule su 2013. Ella je bila ta koja vjerovala da bi nas dvije mogle biti dobra vokalno - instrumentalna kombinacija. U šali bi govorila: „Što je bolje od plavuše koja dobro pjeva i svira gitaru? Dvije plavuše koje dobro pjevaju i sviraju gitaru!“ ☺ Kada je stigla prva ponuda za svirku, nismo još imale pravi repertoar nego smo se „bacile u vatru“ Malo pomalo složile smo na papir nama drage pjesme i počele ih izvoditi u našoj akustičnoj maniri. Nismo htjele svirati bilo što, samo da podilazimo publici, a svirki je svejedno bivalo sve više. Postojali su ljudi kojima se to sviđa. Godine 2013. prestale smo raditi u struci i ozbiljno smo zagrizle u muziku. Sljedeće godine prijavile smo se na prve festivale s našim autorskim pjesmama, a pobjeda na *Čansonfestu* je zaintrigirala medije i publiku i otvorila nam mnoga vrata.

2. Kako biste se opisale i predstavile onima koji ne poznaju vaš rad?

ELLA: Mi smo dvije djevojke/žene s dvije gitare, glasovima i istom strasti prema

glazbi koje su na (ne)sreću zbog krize u struci ostavile poslove i posvetile svojoj ljubavi – glazbi. Ludost? Možda! Onaj gore očito je imao neki drugi, bolji plan za nas ☺. To najbolje opisujemo u pjesmi „Dobrodošli na početak“ u kojoj smo ogolile dušu.

KIKI : Na našim akustičnim koncertima možete, uz naše autorske pjesme, čuti i obrade nama dragih pjesama, ali u malo drugačijem stilu od originala jer u svaku se trudimo unijeti nešto svoje. Osim toga, možete očekivati i iskrenost, energiju i ljubav, jer sa samo dvije gitare nema skrivanja iza benda. Sve što osjećaš, znaš i možeš je tu vrlo ogoljeno na pozornici. Ljubav, energija i iskrenost naše su basistica, bubnjarica i klavijaturistica. ☺ One su te koje unose život među žice i riječi. A žanr? Ne bismo znale točno definirati, ali to nije ni važno. To su ionako neki kalupi, ladice u koje se ne želimo stavljati niti se zamarati njima jer već sutra naša nova pjesma možda zazvuči drukčije od one jučerašnje. Glazba je umjetnost, a umjetnost bi trebala biti sloboda, zar ne?

3. Čime ste se bavile prije glazbene karijere?

Ella: Kiki je arhitektica, a ja dizajnerica interijera. Opet kreativna zanimanja i opet nekako bliska. Da se nije dogodila kriza, vjerojatno bismo sada imale arhitektonski biro THE BLONDES d.o.o ☺

Kiki: Ne radim posao koji me kreativno, intelektualno i, na kraju, financijski ne ispunjava samo zato da bih se mogla šepuriti kako sam arhitektica ili zato što sam to studirala pa to sad moram raditi cijeliog života. Ako nečim u životu nisi zadovoljan, pomakni se, nisi stablo!

Muzika je bila dobar odabir. Ali, ako jednom osjetim da to više nije to, opet ću mijenjati putanju.

4. Volite li više nastupati i biti u kontaktu s publikom ili raditi u studiju?

KIKI: Upravo je ljepota svega u različitosti i dinamici. Genijalno mi je raditi *cover* pjesme koja nam se sviđa jer imaš priliku posuditi vrhunski tekst i glazbu i od njih napraviti svoju pjesmu. Predivno je stvarati i novu, autorsku pjesmu jer je osjećaj kada stвориš nešto što ti se stvarno sviđa jednak osjećaju zaljubljenosti. Luda energija u truhulu! Rad u studiju znači realizaciju tvoje pjesme i jedva čekaš poslušati kako će ispasti. A nastupi i kontakt s publikom E, to je na neki način vođenje ljubavi. Puno emocija i izmjena energije... Naravno ako ste ti i publika na istoj valnoj duljini... ☺ Ima tu tu imanjanje lijepih stvari, ali ove lijepe su te koje te drže i guraju naprijed.

ELLA: Mi smo imale od početka tu sreću da smo u studijima surađivale s vrhunskim producentima i glazbenicima s našeg područja pa su tako i naša iskustva odlična! Tu se događa ta sinergija i zanimljivo je vidjeti na koji način netko drugi promišlja o nekoj tvojoj glazbenoj ideji i priča svoju priču. Odmah ti dođe *gušt* da se zatvoriš u studio i snimiš čitav album ☺. No, naravno, ništa se ne može usporediti s aplauzom publike nakon dobre svirke.

5. Tko je vaša publika?

KIKI: S obzirom da smo dvije plavuše, vjerojatno mislite da u prvim redovima stoje sami muškarci. Ali prevarili biste se. Jako puno žena pronašlo se u našim autorskim pjesmama i to nam je drago. Ali publika je zaista jako šarolika, uvijek kad

nam prilaze na svirkama i govore da ih je neka pjesma, tekst ili muzika dotakla, da su zaplakali, vodili ljubav ili se zaručili uz neku našu pjesmu, nama je neizmerno drago. To nam je najveća nagrada, honorar i poticaj za dalje.

ELLA: U našim redovima stoje ljudi dobre volje koji cijene glazbu i sve što ona pruža, a to nema veze sa spolom ili godinama. Jednom nam je nakon koncerta prišla engleska bakica od 70-tak godina da pohvali našu obradu Lyke Li „Follow Rivers“, a mi mislile da će se žaliti na glasnoću ☺

6. Imate li glazbene uzore?

Kiki: Odrasla sam na starom *hard rocku* i *punk rocku*, a kompilacije i albume mi je tata, dok je plovio, donosio iz Amerike i Engleske i ja sam ih *dilala* i presnimavala prijateljima. Danas slušam svašta, od *Led Zeppelina*, *Depeche Modea*, Annie Lennox, Sheryl Crow, *Peppersa*, Paula Nutinija, Johna Majera, Frusciantea, pa i naših *Johnatana*, *The Siidsa*... Ima puno dobre muzike! ☺

ELLA: Da. Ima divnih pjesama... Nažalost, ono što se potencira preplavljuje medije, pa se tako dogodi da upalim radio i nakon nekog vremena mi dosadi mijenjati stanice pa radije slušam tišinu, nego da „kontaminiram“ uši. Čast izuzetcima, ali danas nema novih Dylana... ☺ Teme su: seks, pa malo seksa, pa... Pogodite što! I to je u redu, ali dajte malo i o drugim stvarima zbog kojih smo ovdje. Propitkivanja o sebi, o životu općenito, nešto što će te potaknuti na razmišljanje. No, gdje bismo stigli kada bi ljudi previše razmišljali? Valjda se to pojavi s vremenom, ta nulta tolerancija na banalnosti i onda uzore tražiš na drugačiji način. Danas mi je, osim kvalitetne muzike, važna i osobnost nekog umjetnika, koje vrijednosti promiče

svojim stvaralaštvom, ali i načinom života. Poput našeg Rundeka ili svjetskog Stinga. To su prave veličine, veliki, a tako jednostavni. Isključivo u takvim ljudima nalazim inspiraciju.

7. Susrećete li se s preprekama koje vas sputavaju u daljnjem radu?

KIKI: Naravno! Spomenut ću jednu, bitnu općenito za razvoj muzike! Danas većina radijskih stanica više nema glazbene urednike koji su bili vrsni audiofili koji su čupali, tražili odličnu, kvalitetnu muziku i puštanjem iste u eter educirali ljude. Stanice su danas formatirane i vrte uglavnom *feelgood* radiofonične stvari. Nama znaju reći dok stvaramo: „Joj, neće vam to proći u eteru!“ Samo zato što je drugačije. Ili nam pak kažu da je pjesma preduga. Uglavnom, mislim da je to oskrvrnuće glazbene umjetnosti i zatupljivanje naroda.

ELLA: Da, možda jedino to što je Kiki spomenula malo obeshrabruje na trenutak, ali kad sagledam naš dosadašnji put, više je tu bilo otvorenih nego zatvorenih vrata. Ako bi nešto i izgledalo kao prepreka, mi bismo pošle ravno glavom kroz zid. ☺ Dosad smo prolazile;-)

8. Osim pjevanja i sviranja, čime još volite upotpuniti svoje slobodno

vrijeme?

KIKI: Objema su nam u prvom planu naše dvije djevojčice, meni moja Dora, a Elli Diella. Svaki dan kuham, pomažem oko školskih obaveza, vozim na aktivnosti, trudim se provoditi kvalitetno vrijeme s njom jer to je ono što će ju formirati i to je zaista najljepši i najteži posao u isto vrijeme. Sada je arhitektura nešto čime se bavim u slobodno vrijeme. Ella i ja prošle smo godine svojim rukama napravile malu vikendicu na Cresu. To mi je bila velika želja i baš se ponosim nama! Oduvijek se bavim i sportom. Puno to znači i za tijelo i za um. Značajna sam po prirodi i svašta me još vuče, npr. sviđa mi se gluma pa bih se i u tome okušala. Neostvareni san mi je surfanje, nekad sam vozila motor i svako ljeto mi nedostaju te vožnje pa razmišljam da opet kupim jedan. Možda i sa *sidecarom* da mogu povesti kćeri pse!

ELLA: Ha,ha! Moja dijagnoza glasi: kretenski kreativizam! Jednostavno si ne mogu pomoći, i stalno pronalazim načine kako bih iz ničega mogla napraviti nešto, udahnuti novi život nekom starom komadu namještaja, uzidati ili ofarbati koji zid. Mislim da se uz malo volje može učiniti čuda! Iako se ne stignem dovoljno baviti dizajnom, rado pomognem prijateljima i znancima kakvim savjetom, no to me toliko

obuzme da bih najradije istog trena uzela u ruke kramp i zidarsku žlicu i napravila čitav projekt ☺ Zaista uživam u tome, a posebno me interesiraju tradicionalni načini gradnje pa sam tako nedavno bila i na tečaju suhozida. U slobodno vrijeme proučavam razne tehnike i pristupe u eko arhitekturi i permakulturi. Zanimaju me načini na koji bi kuća u kojoj živimo bila apsolutno neovisna, poput organizma koji djeluje u skladu s nama i s prirodom. Zvuči utopijski, ali mislim da smo došli do granice kada moramo početi razmišljati o nekim promjenama. Voljela bih da, ako ne mi, onda barem naša djeca imaju dovoljno pameti i snage riješiti ovaj nered koji smo naslijedili. Tko zna, možda baš među vama čuči neki novi genijalac, neki Tesla koji kad pročita ovo krene raditi za dobrobit svih. ☺

9. Za kraj, možete li nam otkriti dio vaših budućih planova? Što možemo još očekivati?

KIKI: Pred nama je jedno dugo, glazbeno, radno ljeto, gotovo šest svirki tjedno, tako da su sad pripreme u tijeku. Radimo i na nekoliko novih pjesmama. Ako stignemo, jedna bi trebala izaći prije ljeta, a drugom bismo se predstavile na Šibenskoj šansoni, ako bude prošla. ☺

ELLA: Tako je, svašta nas čeka ovoga ljeta. I snimanje, puno svirki i putovanja raznim gradovima. Pozivamo vas da bacite oko na našu stranicu Facebooka ([theblondes@acoustic](https://www.facebook.com/theblondesacoustic)), gdje ćemo objavljivati raspored svirki svakog mjeseca pa nas možete potražiti, ali i pozvati, ako organizirate vlastiti party! ☺

Razgovarala: Antea Karadakić

Nastavno gradivo, iako preopširno, rijetko ili tek u tragovima dotiče se suvremene umjetnosti i umjetnika, odnosno umjetnica. U svijetu je veliki broj žena koje svojim talentom uljepšavaju svakodnevicu, a mi vam donosimo biografije i lica tek nekoliko naših suvremenih umjetničkih uzdanica...

Ljiljana Barković,

umjetnica koja je završila Gimnaziju Eugena Kumičića u Opatiji, a potom i Akademiju likovnih umjetnosti u Ljubljani, danas živi i radi u Mošćeničkoj Dragi. Sudjelovala je na brojnim samostalnim izložbama, odlazila na umjetničke kolonije te sudjelovala na art projektima. Na riječkoj Akademiji primijenjenih umjetnosti radi kao vanjska suradnica, asistentica na kolegiju staklo. Govori kako se želja za umjetnošću pojavila još u osnovnoj školi te se razvijala kroz godine. Pohađala je i glazbenu školu no slikarstvo joj je oduvijek bilo draže. Danas se bavi svakojakom izradom slika, crteža, grafike... Njezini radovi izloženi su svakoga ljeta u Galeriji Zajednice Talijana u Mošćenicama. Članica je HDLU Rijeke i HDLU Istre.

Ivana Sajko

Hrvatska književnica, dramaturginja i redateljica Ivana Sajko, rođena je 8. prosinca 1975. g. u Zagrebu. Poznata je po svojim dramama koje se izvode u kazalištima i na radijima. Također, priznata je u kazalištima njemačkog govornog područja, a njezine su drame objavljene na desetak jezika. Diplomirala je na Akademiji dramske umjetnosti, a potom magistrirala na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Radila je kao kazališna kritičarka na Radiju 101, vodila je televizijsku emisiju o kazalištu, a radila je i kao urednica „Frakcije“, časopisa za izvedbene umjetnosti. Suosnivačica je kazališne skupine „BAD co.“ u kojoj je djelovala kao dramaturginja i redateljica. Njezine su drame često politički angažirane, s egzistencijalističkim motivima i tematikom. Hrvatska praizvedba drame Prizori s jabukom postavljena je na 62. Dubrovačkim ljetnim igrama u režiji i izvedbi autorice. Kritike su bile pozitivne, te se ustvrdilo da upravo ova izvedba označava pomak u koncepciji Dubrovačkih ljetnih igara. Sudjeluje u brojnim kazališnim projektima, a 2016. g. piše adaptaciju romana Gustavea Flauberta „Gospođa Bovary“ za GDK Gavella. Do sada je objavila zbirku drama „Smaknuta lica“, dramsku trilogiju „Žena – bomba“, te zbirku drama „Trilogija o neposluhu“, roman „Rio bar“ nagrađen priznanjem Ivan Goran Kovačić za najbolje prozno djelo, „Povijest moje obitelji“, i „Ljubavni roman“, teorijsku knjigu „Prema ludilu“ i dr. Četverostruka je dobitnica nagrade za dramsko djelo „Marin Držić“. Od 2016. g. živi i radi u Berlinu.

Tatjana Gromača

Hrvatska književnica Tatjana Gromača rođena je u Sisku 17. srpnja 1971.g. Dobitnica je nagrade Vladimir Nazor za najbolje prozno djelo, a njezine su knjige prevedene na više stranih jezika. Diplomirala je komparativnu književnost i filozofiju na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. U to vrijeme uglavnom piše reportaže, književne oglede i druge tekstove s kulturno-humanističkog područja. Od 2009.g. počinje pisati za Novi list. U književnosti se javlja kao pjesnikinja, a njezina zbirka „Nešto nije u redu“ uvrštena je u vodeće antologije suvremenog hrvatskog pjesništva. Prozi se okreće romanom „Crnac“ temeljenom na odrastanju u Sisku i ratnom razdoblju u Zagrebu prve polovice 1990-ih. Prema ovom je romanu u HNK Ivana plemenitog Zajca u Rijeci 2009.g. postavljena nagradivna predstava. Još neka od poznatih djela su: „Bijele vrane: priče iz Istre“ -zbirka reportaža koje bilježe bogat svijet istarske svakodnevnice sačinjen od priča ljudi i događaja širom tog područja. „Božanska dječica“ jedno od najzapaženijih prozanih ostvarenja domaće književnosti 2012.g. Ovo djelo pisano je sažetim, ekonomičnim stilom, problematizira temu žene u društvu koje ne prhvaća one drugačije. „Carstvo nemoći“ „Bolest svijeta“ te „Last & Lost“ na kojem sudjeluje kao koautorica, a djelo je prvotno objavljeno u Njemačkoj još su neka od njezinih djela. Članica je Hrvatskog društva pisaca, te sudjeluje na predstavljajima hrvatske književnosti u regiji i svijetu.

Antonela Doko

mlada je hrvatska glazbenica rođena u Rijeci 1999. Svoju glazbenu karijeru započinje 2014. izdavanjem svog prvog hita „Zato što“. Samo godinu dana kasnije potpisuje ugovor sa glazbenom kućom Croatia Records u kojoj i danas djeluje. Kraj 2016. i početak 2017. bio je vrlo značajan za karijeru ove mlade glazbenice. U prosincu '16. Održala je prvi samostalni koncert sa svojim bendom u Opatiji, a njezin singl „Onaj dan“ našao se na 14. mjestu najemitiranijih singlova u Hrvatskoj! Te iste godine osvaja i Porina u kategoriji Najbolji izvođač godine. U pripremi je njezin debitantski album koji bi ove godine trebao ugledati svjetlo dana.

Evelin Novak

hrvatska je operna pjevačica rođena u Čakovcu. Zasigurno je jedna od najboljih hrvatskih, ali i svjetskih opernih pjevačica. Glazbenu naobrazbu započela je na klaviru, a s dvanaest godina počela je uzimati satove pjevanja te je ubrzo započela njezina karijera glazbenice. Njezin repertoar sastoji se od baroknih skladbi pa sve do moderne, a pjeva skladbe, oratorije, opere i operete. Od 2009. godine članica je Internacionalnog opernog studija Staatsoper u Berlinu, a od 2011. Godine i stalna članica ansambla Staatsoper. Ova vrlo angažirana glazbenica druži se i nastupa među Hrvatima u njemačkoj metropoli, a krajem travnja ove godine prvi je put nastupila u zagrebačkom HNK. Odigrala je brojne uloge u naboljim opernim ostvarenjima, među kojima su uloge Saffi iz operete *Barun Ciganin* i Mimi iz opere *La Boheme*.

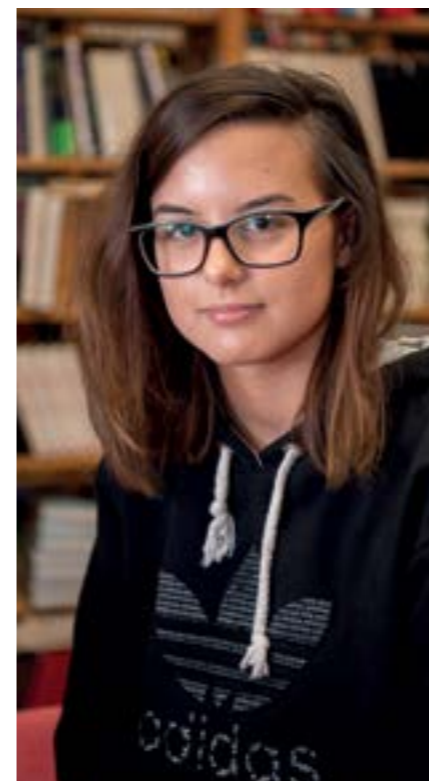
Ana Petrović

je multimedijalna provokativna umjetnica koja se bavi istraživanjem granica medija, odnosno istražuje vizualnu elastičnost širokog spektra medija. Porijeklom je iz Bjelovara, diplomirala je na osječkoj Umjetničkoj akademiji 2011. te na njoj trenutno radi kao asistentica. Umjetnica je svoj rad prezentirala na brojnim grupnim i samostalnim izložbama, nagrađena od strane stručnog žirija izložbe Rovinjska kolonija 2016. Sudjelovala je na likovnim kolonijama u Mađarskoj, Makedoniji, Srbiji i Hrvatskoj, a radovi su joj objavljeni u brojnim katalozima, knjigama i novinskim člancima koje prate i tekstovi nekih od najprominentnijih kustosa i teoretičara umjetnosti. Također je i suosnivačica Umjetničke organizacije POPUP, koja od 2012. godine organizira izložbe u alternativnim izlagačkim prostorima. Šira javnost za ovu je umjetnicu čula krajem 2017. godine kada je u Muzeju likovne umjetnosti u Osijeku izložila svoju fotografiju pod nazivom „Pičkin dim“. Fotografija je izazvala rasprave i nesuglasnosti u javnosti. Riječ je o fotografiji na kojoj se nalazi vagina iz koje ide dim. Rad je nastao još 2010. godine, međutim, ovo je bio prvi put da ga je izložila.

Pripremile: Sara Gašparić, Helen Glad i Sara Grgurić

ARISTELLA KOVIĆ

Aristella je naša učenica 3.b razreda koja svoje misli i osjećaje rado i s lakoćom pretače u riječi.

1. Što najviše voliš pisati?

Najviše volim pisati poeziju, a ponajviše sonete.

2. Kojim se temama najčešće baviš?

Zaokupljaju me teme iz stvarnoga života, kao realiste. Motivi poput bijede, jada, tuge, jednoličnosti, propalih obiteljskih veza i sl. ono su o čemu najviše pišem i u čemu pronalazim inspiraciju.

3. Kada si i kako otkrila ljubav prema pisanoj riječi?

U sedmom razredu osnovne škole kada smo se intenzivnije počeli baviti književnošću.

4. Objavljuješ li negdje svoje radove? Razmišljaš li o tome?

Ne, nikada nisam razmišljala o tome. Još uvijek pišem samo za svoj *gušt*. Jednoga dana, tko zna...

5. Koje žanrove voliš čitati?

Žanrovi koje najviše volim čitati su kriminalistički i *fantasy*.

6. Koji su tvoji omiljeni pisci? Imaš li neke konkretne uzore?

Moj omiljeni pisac je Dante Alighieri, uz većinu realista koji su mi ujedno i uzori

Razgovarala: Antea Karadakić

LORENA PEKIĆ

Naša maturantica ljubav prema crtanju otkrila je gledajući crtiće.

Kada si otkrila ljubav prema crtanju/ slikanju?

Još od malih nogu kad sam gledala crtiće poput *Winx* ili *Digimon*, uvijek sam htjela neke svoje fantazije vezane uz te animirane serije prenijeti na papir kako bi bile stvarnije nego u mojoj glavi. Stalno sam razmišljala da to nije dovoljno dobro, da ne izgledaju kao na ekranu i to me uvijek vuklo da vježbam, preslikavam i sl. sve dok ne usavršim te crteže. Kasnije, kada sam počela gledati japanske crtiće, tada sam se stvarno zaljubila u crtanje i nisam prestajala skicirati likove po bilježnicama.

Kojim temama se najviše baviš?

Najviše volim skicirati jednostavne poze, dijelove tijela ili samo glave u različitim profilima. Ipak, u slučajevima kada se stvarno zaokupim nekim crtežem, onda se najčešće radi o nekim emocionalnim

temama kao gubitak, razočarenje ili nada. Uglavnom nastojim svoje osjećaje i želje izraziti kroz umjetnost. Mislim da mi tada crteži najbolje i najiskrenije izgledaju, kada dolaze iz srca.

Koja je tvoja omiljena tehnika?

Crtanje ili skiciranje tehničkom olovkom. Nikad mi nije "išao" kolaž, slikanje s temperama ili vodenim bojama. Što preciznije, točnije i lakše za izvesti, to mi je draže.

Tko su ti uzori u likovnom izričaju?

Mnogi stilovi i tipovi crteža na koje sam naišla na internetu inspiriraju me da crtam i pomičem granice onoga što sam inače smatrala prihvatljivim ili mogućim u umjetnosti. Mnogo sam uzora našla na društvenim stranicama kao Deviantart, Tumblr, Instagram i sl. Na internetu se inspirativna umjetnost

može naći gotovo iza svakog kutka, a najdraža mi je ona koja se skriva u kratkim, ali upečatljivim stripovima koji spajaju poeziju s crtežom. Prve talentirane osobe koje mi padnu na pamet su one koje se uglavnom skrivaju iza 'username-ova' na internetu, kao Picolo-kun, loish, Mireys, Sundae kids, Kira Blake Schnitzler, chacoco, i mnogi drugi.

Razmišljaš li o karijeri koja podrazumijeva likovni izričaj?

Iskreno ne razmišljam o takvim karijerama. Uvijek sam smatrala crtanje kao jedan od načina da potrošim slobodno vrijeme, ali nikad kao neku obvezu. Često kada se nešto počne shvaćati ozbiljno i preokupira našu svakodnevicu, onda izgubi svoju čar i atraktivnost koju je nekad imalo. Usprkos tome, ako je moguće u računarstvu, što bih voljela studirati, ukomponirati neku vrstu grafičkog ili medijskog dizajna, to bi mi sigurno učinilo buduću posao zanimljivijim.

Razgovarala: Petra Pelozo

MATURANTICA O ISTANBULSKOJ KONVENCIJI

Još jedna od kontroverznih tema o kojoj se govori u medijima, raspravlja u Saboru, o kojoj se vode polemike među stručnjacima, ali i među laicima jest Istanbulska konvencija te ratifikacija iste. Što ova konvencija doista donosi? Što je u njoj toliko kontroverzno? Zašto joj se protive Crkva i ljudi konzervativnijeg razmišljanja? Ova, i brojna druga pitanja, otvaraju se prilikom informiranja o konvenciji, a potpuno točan i precizan odgovor teško je pronaći.

Povijesno gledajući, žene su oduvijek bile slabiji spol podređen dominantnim muškarcima. Uloga žena bila je prvenstveno odgoj djece i rad u kući. Isključivane su iz javnih djelatnosti, nisu imale pravo na izbor muža, smatrane su manje vrijednima, a zbog svega navedenoga postajale su i vlasništvo muškaraca. Sve do 19., odnosno 20. st. žene nisu imale pravo glasa. Dakle, do ne tako davne povijesti, ženama su oduzimana sva prava koja su im trebala pripadati već samim rođenjem. Upravo zato, potrebno je još mnogo truda, rada, zalaganja i želje da se žene doista u potpunosti izjednače s muškarcima u svim sferama života. Istanbulska konvencija trebala bi biti korak ka tolerantnijem i modernijem društvu bez predrasuda i stereotipa. Pročitavši Članak 1. prvoga poglavlja koji govori o svrhama konvencije kao što su zaštita žena od svih oblika nasilja, suzbijanje diskriminacije žena, promicanje međunarodne suradnje radi sprječavanja nasilja nad ženama, u konvenciji ne nalazimo ništa sporno. No, daljim čitanjem dolazimo do članka 3. prvog

poglavlja gdje se nalaze definicije fraza koje se spominju u konvenciji.

Definicija koju se smatra najkontroverznijom jest ona o rodu koji označava „društveno oblikovane uloge, ponašanja, aktivnosti i osobine koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce“. Protivnici konvencije u ovoj definiciji nalaze nastojanja za razaranjem obitelji, tradicije, običaja, kulture, povijesti, a smatraju da je dokument o sprječavanju nasilja nad ženama samo krinka pod kojom bi se ova nastojanja sprovela u djelo. No, konvencija ovom definicijom nije u naš svijet uvela potpunu novost, definicije spola i roda već postoje u antidiskriminacijskim dokumentima Europske unije, UN-a i sličnih institucija. Te dokumente, Hrvatska je potpisala već davno prije, bez prepirki o definiciji roda. Također, važno je iščitati cijelu Konvenciju s obzirom da se u člancima 43. i 44. *Pojašnjavajućeg izvješća* jasno daje do znanja definicija roda i rodno utemeljenog nasilja nad ženama. Članak 43. *Pojašnjavajućeg izvješća*: „U kontekstu ove Konvencije termin rod, temeljen na dvama spolovima, muškom i ženskom, pojašnjava da postoje i društveno

konstruirane uloge, ponašanja, aktivnosti i atributi koje određeno društvo smatra primjerenim za žene i muškarce.“ Dakle, s obzirom na ono što stoji u pojašnjenju, do ove polemike nije trebalo ni doći. Protivnici Konvencije kao još jednu od negativnih strana navode uvođenje definicije roda u školske udžbenike. No, i ova je stavka već postojeća s obzirom da se u udžbeniku sociologije na nekoliko stranica proteže razlikovanje spola i roda. Također, brojni lektirni naslovi podržavaju nestereotipne rodne uloge, što je vidljivo djelima „Antigona“, „Ana Karenjina“, „Nora“ i mnogim drugima.

Još jedan od problema konvencije jest neusklađenost s Ustavom Republike Hrvatske s obzirom da u njemu ne postoje „rod“, „rodni identitet“, „seksualna orijentacija“ koji su spomenuti kao mogući oblici diskriminacije u članku 4. st. 3. Valja se zapitati je li nepostojanje ovih pojmova u Ustavu problem konvencije ili samog staromodnog hrvatskog pravnog sustava. Pri promišljanju o ovome pitanju, u obzir treba uzeti i činjenicu da su ovi pojmovi odavno postojeći u razvijenijim državama

te se oni nesmetano koriste. Također, zanimljiva je činjenica da su Konvenciju potpisale i države kao što su Poljska i Malta koje se smatraju iznimno konzervativnima, zatim Italija koja je pod snažnim utjecajem Katoličke crkve, pa čak i Turska i Albanija u kojima je većinsko muslimansko stanovništvo. Učinile su to i brojne razvijenije države poput Finske, Austrije, Francuske, Njemačke, Monaka, Nizozemske i Norveške. Ako su sve navedene države prihvatile Konvenciju bez prigovora i sukoba, zašto tako nije bilo i u Hrvatskoj? Stvara li se problem tamo gdje ga nema ili je Lijepa naša prva država koja je problem uočila?

Nasilje u školama

Nasilje je sveprisutna pojava. Različiti oblici nasilja utječu na to da se žrtve osjećaju frustrirano, ljuto, poniženo, beznadno, povrijeđeno ili uplašeno što ih dalje vodi u rizik slabijeg školskog uspjeha, niskog samopouzdanja, depresije, pa čak i suicidalnih misli ili pokušaja suicida. U svakom slučaju, duža izloženost nasilju vodi žrtvu ka problemima vezanim za mentalno zdravlje i društveni život, a nedavna istraživanja ukazuju i na to da će žrtva dugotrajnog nasilja i sama postati nasilnik ako joj se ne ukaže neka pomoć. Nasilje može biti izravno i neizravno. Izravno nasilništvo uključuje ruganje, vrijeđanje, ponižavanje, naređivanje, naguravanje, udaranje itd. Neizravno je teže uočljivo, a podrazumijeva namjerno isključivanje pojedinca iz grupe, ogovaranje i sl. Dva glavna i, nazovimo ih tako, vidljiva

Također, Konvencija ima još jednu spornu točku u pogledu multikulturalnosti, odnosno ukidanja „prava na kulturu“. U članku 43. *Pojašnjavajućeg izvješća* stoji: „Istraživanja su pokazala da određene uloge ili stereotipi proizvode neželjene ili štetne prakse i pridonose da se nasilje nad ženama smatra prihvatljivim. Kako bi se prevladale takve rodne uloge, članak 12 (1) uokviruje iskorjenjivanje predrasuda, običaja, tradicija i ostalih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti žena ili na stereotipnim rodnim ulogama kao opću obvezu za sprečavanje nasilja.“ Ovaj dio Konvencije onemogućava opravdavanje nasilja nad ženama pravom

oblika nasilja su fizičko i verbalno, pri čemu je ono fizičko najuočljiviji oblik. Verbalno nasilje najčešće prethodi i/ili prati fizičko, a osim onog u neposrednom kontaktu, sve izraženiji i tzv. cyber-bullying koji se širi putem interneta.

U Americi je nasilje toliko izraženo da je sam predsjednik Trump predložio reformu kojom bi se obrazovni sustav militarizirao, odnosno kojom bi se nastavnicima dopustilo nošenje oružja u školu kao sredstva samoobrane. Mnogi tvrde kako to nije rješenje već smatraju da treba uvesti kontrolu po pitanju posjedovanja oružja, no to će teško proći jer znatan dio Amerikanaca smatra da je posjedovanje oružja njihovo temeljno pravo, a isto je zagantirano i Ustavom. Samo ove godine, do trenutka nastajanja ovog teksta, izvršena su 22 napada u američkim školama u što je uračunata i pucnjava na koledžima i univerzitetima.

U Hrvatskoj problem nasilja u školama nije toliko ekstremno no to ne znači da ga nema. Prošle je godine zabilježeno

na vlastitu kulturu. No, ako se zabrane određene sastavnice kulture, kako ćemo u tom slučaju podržavati kulturnu različitost? Je li onda to kršenje prava na kulturu ili borba za prava žena?

Istanbulska je konvencija dokument od preko 100 stranica, a sporni se detalji nalaze na manje od 3 stranice. Jesu li oni razlog da zanemarimo sve dobre strane Konvencije i sve beneficije koje ista donosi? Ljudi i njihovi životi moraju nam biti na prvom mjestu te ne smiju postati političkom ili vjerskom igrom.

Napisala: Petra Pelozo

745 kaznenih djela podnesenih za fizičko nasilje i cyberbullying u školama. Da bi se buduće generacije zaštitile od bilo kakvih oblika nasilja u organizaciji udruge Hrabri telefon održana je 17. svibnja 2017. međunarodna konferencija „Sigurno djetinjstvo: prevencija nasilja od predškolske dobi“. Konferencija je prvenstveno namijenjena stručnim suradnicima i odgajateljima koji rade u dječjim vrtićima, ali i ostalim zainteresiranim stručnjacima koji rade s djecom i djelatnicima centra za socijalnu skrb kako bi djeca još od malih nogu shvatila koliko štete nasilje može nanijeti.

Naša škola nema problematične i nestabilne učenike te zato nemamo nikakve značajne slučajeve fizičkoga ili psihičkoga nasilja. Zbog toga se možemo fokusirati na odgoj i obrazovanje učenika bez ikakvih smetnji kao što bi svaka škola trebala.

Pripremili: Danijel Šepić i Dominik Poznić

ANKETA

Javni poziv školama za provedbu eksperimentalnog programa kurikularne reforme

Ministarstvo znanosti i obrazovanja objavilo je javni poziv školama za sudjelovanje u eksperimentalnoj fazi kurikularne reforme pod nazivom „Škola za život“, koja bi s provedbom trebala krenuti već ove jeseni. Kakav je vaš stav o kurikularnoj reformi, je li ona uopće potrebna našem školstvu i na koji bi način ona utjecala na predmet koji predajete?

SARA MESZAROS
prof. sociologije
te politike i
gospodarstva

Da! Jedno veliko da promjenama od mene. Naravno, promjenama koje su pripremljene, domišljene i ciljane. Kurikularna reforma je uglavnom dobro pripremljena. Problemsko učenje, učenje rješavanjem problema, duboko poniranje u određene društvene probleme, svakako. Međutim, ljudi imaju neku suludu ideju da će kroz kurikularnu reformu, kakva je zamišljena, škola

postati lakša. To se neće dogoditi. Ovakav način obrazovanja podrazumijeva višu razinu osobne odgovornosti za vlastito učenje i poučavanje, posvećenost, traganje... No, svi bismo zajedno možda mogli postati zadovoljniji jer će struktura poučavanja i struktura upravljanja sustavom biti znatno manje autoritarna. To je bit reforme, autonomnost i odgovornost. Moje zamjerke su prejako inzistiranje na digitalizaciji. Tehnologija mora ostati puko sredstvo, ne smije loše utjecati na temelje pismenosti i usmenosti učenika, a s tim vještinama učenici već sada imaju poteškoća. Također je važna i tržišnost znanja, mogućnost primjene stečenih znanja na tržištu. To je kraj kvalitetnog obrazovanja. Što se tiče predmeta kojih predajem, predviđeni su kao obvezni u smanjenoj satnici. Kao izborni bit će dio šireg modula. Dakle, svakako će moja pozicija postati tržišnija. Međutim, unutar te izbornosti autonomija i odgovornost bili bi zajamčeni. Ne vjerujem da će nestati zanimanje za društvena pitanja, ali duh vremena ide više u korist STEM – u. Ipak, ne bih rekla da je mudro izbacivati iz obrazovanja tu misao o svijetu u kojem živimo, o nama samima, o nejednakostima, politikama i sl. Odgovorno bi bilo očuvati ih barem u nekom obliku. Za voditi računa o svemu navedenom treba puno više vremena nego što priprema „Škole za život“ pruža.

MILANA KOVAČEVIĆ MIŠKIĆ,
prof. njemačkog
jezika

Reforma školstva je nešto što nam je već odavno potrebno. Bilo je nekoliko pokušaja da se dogode promjene, ali nijedan nije zaživio.

Srećom, postoje nastavnici koji su već odavno uveli „svoje reforme“ u nastavu i dalje svakodnevno pokušavaju u nastavu uključiti novitete, redovito se stručno usavršavaju, tj. spremni su na cjeloživotno učenje koje smatram izuzetno važnim. Na cjeloživotno učenje treba pripremiti i učenike, što je jedan od ciljeva reforme. Kako bismo mogli konkurirati u svijetu u kojem se iz minute u minutu sve mijenja, moramo prvenstveno osvijestiti činjenicu da učenje ne prestaje završetkom srednje škole ili fakulteta.

Što se tiče predmetnog kurikuluma za njemački jezik, kao što sam već i rekla, mnogi nastavnici već dugo rade tako da im je u nastavi zastupljena barem jedna od tri domene koje donosi predmetni kurikulum, a to su: komunikacijska

jezična kompetencija, međukulturna komunikacijska kompetencija te samostalnost u ovladavanju jezikom. Predmetni kurikulum za Njemački jezik također predviđa učenje jezika u manjim skupinama na primjerenom razini. Primjerice, učenici koji nikada nisu učili njemački jezik bili bi u istoj skupini, tj. u toj skupini ne bi bilo učenika koji su već učili jezik što bi olakšalo i učenje i poučavanje.

Vjerujem da do pomaka može doći malim koracima ako se isključe svi vanjski utjecaji i uključe svi sudionici koji mogu dovesti do promjena.

DAVOR KEVRIĆ prof. geografije

Da, smatram da je hrvatskom školstvu ne samo potrebna nego i nužna kurikularna reforma. Razlog tome je što se ljudska

zajednica konstantno mijenja, a time i potrebe na tržištu. Jedna od glavnih zadaća školstva je pripremiti mlade ljude za život nakon edukacije. Uvjeren sam da današnje školstvo i metode poučavanja ne odgovaraju suvremenom načinu života. Nove generacije učenika (zbog razvoja tehnologija, drugačijeg odgoja i drugih promjena) zahtijevaju drugačije načine rada u nastavi. To bi značilo da učenici umjesto pamćenja i memoriranja podataka dolaze do novih znanja kroz igru (u mlađoj dobi) ili izradom nekih projekata uz pomoć kojih će doći do novih znanja. Kao profesor geografije smatram da bi se nastava čim više trebala izvoditi u prirodi, gdje bi se teoretski dio nastave trebao demonstrirati i nadopunjavati praktičnim znanjima.

Na kraju bih dodao, iako nije ništa manje važno, da među hrvatskim učenicima treba ukloniti averziju prema školi koju imaju. Škola treba biti mjesto učenja i rada, a nastava u nekom opuštenijem obliku.

TEA DEDIĆ prof. hrvatskog jezika

Smatram da je kurikularna reforma prijeko potrebna našem zastarjelom, inertnom i hermetičnom obrazovnom sustavu. Za

dobrobit učenika potrebno je razvijati kompetencijski pristup nastavi. Dužnost nastavnika jest pomoći učenicima da nauče učiti, da kritički promišljaju, da razvijaju vještine koje će im biti potrebne u daljnjem školovanju, radu, svakodnevnom životu.

Što se tiče nastave hrvatskoga jezika, najveći je problem što postojeći nastavni programi ne omogućuju poticanje i razvoj čitalačke pismenosti. To treba mijenjati. Reformom bi trebalo zaživjeti i kriterijsko vrednovanje temeljeno na odgojno-obrazovnim ishodima i standardima.

anketu proveo: David Benković

zemlje članice EU i u svim se zemljama članicama primjenjuje jednako od 25. svibnja 2018. Hrvatska već 15 godina ima *Zakon o zaštiti osobnih podataka*, međutim, EU uredba je na hijerarhijski najvišoj razini propisala u EU. GDPR donosi bitna ograničenja u manipuliranje osobnim podacima građana i tretira isključivo osobne podatke. Uredba se odnosi i na zemlje izvan Unije koje koriste podatke europskih građana ili

im prodaju usluge ili robu. Prema ovoj uredbi, svaki građanin EU sam raspolaže svojim osobnim podacima te ima pravo na informiranje, ispravak, uskraćivanje privole, pravo na preseljenje podataka te pravo na zaborav.

Što je sve osobni podatak? Prvo što nam pada na pamet svakako su ime i prezime, oib, adresa i broj telefona, međutim, popis je puno, puno,

puno duži... ime i prezime, adresa, e-mail adresa, IP i MAC adresa, GPS lokacija, RFID tagova i kolačića na web stranicama, telefonski broj, fotografija, video snimke pojedinaca, OIB, biometrijski podaci (otisak prsta, snimka šarenice oka), genetski podaci, podaci o obrazovanju i stručnoj spremi, podaci o plaći, o računima u banci, o kreditnom

zaduženju, o zdravlju, seksualnoj orijentaciji, glas i mnogi drugi podaci koji se odnose na pojedinca čiji je identitet utvrđen ili se njima može utvrditi.

Koje novine donosi Opća uredba o zaštiti podataka, kako će se odraziti na naš svakodnevni život te što ona znači za učenike i djelatnike odgojne-

obrazovne ustanove možemo pročitati na internetskim stranicama Agencije za zaštitu osobnih podataka (AZOP). Svakako je to tema o kojoj će se još dugo i puno pisati i pričati u medijima, tako da ćemo o svemu biti zasigurno dobro obaviješteni.

Pripremila: prof. Staničić

O ČOVJEKU...

Čovjek je misaono biće velike mašte i znatiželje. Čovječanstvo uvijek teži unaprjeđenju i poboljšanju kvalitete života. Neka pitanja čovjeka muče od početka. To su pitanja čije odgovore čovjek ne nalazi u fizičkom svijetu. Na takva pitanja čovjek odgovara vjerom i maštom. Takva pitanja glase: „Koja je bit života?“, „Što se događa poslije smrti?“. Na ova pitanja vjera odgovara kako je bit naših života volja Boga i kako poslije

smrti odlazimo u raj ili pakao, ovisno o tome kakvi smo bili za života. Nekim ljudima je vjera dovoljan odgovor, no neki traže drugačiji odgovor.

Doslovan odgovor na pitanje o smislu života bio bi da se poboljšavamo i stvaramo potomke. Gledano na taj način, nitko od nas nije posebniji od ostalih živih bića, mi sebe izdvajamo jer nam to dopuštaju naša mašta i inteligencija.

Vjerojatno ste očekivali dublji i manje primitivan odgovor. To je zato što je pitanje krivo. Nije bit života pitanje čiji

odgovor ne znamo, već je to priroda života. Mi smo proživljavali i proživljavati ćemo svaki primjer života. Mi smo svi primjeri istog života, a međusobno nas dijeli smrt. Mi proživljavamo isti život, to jest priroda života.

Što se tiče smisla života, smisao svojim životima dajemo sami. Ova teorija ne mora biti točna, ali je važno stvari promatrati s više stajališta, tako se uvijek više približimo istini.

Karl Tomšić, 1.a

HOMOSEKSUALNOST

Je li homoseksualnost stvar izbora? Je li homoseksualnost (ne)prirodna i (ne)normalna? Trebaju li homoseksualne osobe imati jednaka prava kao i osobe heteroseksualne orijentacije?

Homoseksualnost definira se kao emocionalna, seksualna i fizička sklonost i privlačnost prema osobama istoga spola. Drugim riječima, poticaji na koje osoba erotski odgovara dolaze od osoba istog spola. Homoseksualnih ljudi ima u prosjeku oko 15%, bez obzira na vjeru, kulturu i rasnu pripadnost. U proteklih nekoliko godina o temi homoseksualnosti se slobodnije govori i raspravlja. Iako se u mnogim

liberalnim zemljama prihvaća kao normalna pojava, kako ju neki nazivaju, uvijek postoje oni koji ju smatraju nenormalnom ili nemoralnom pojavom. U današnje vrijeme, homoseksualnost je više i bolje prihvaćena u zapadnim zemljama. Većina zapadnih zemalja ima zakone koji štite homoseksualce od nasilja i diskriminacije. U mnogim drugim zemljama nisu zaštićeni. Npr. u Iranu od 1979. Godine do

danas više od 4000 homoseksualnih osoba osuđeno je na smrt zbog svoje seksualne orijentacije. 2005. godine, nakon 14 mjeseci zatvora i mučenja dva tinejdžera obješena su u Iranu zbog homoseksualnosti. Također, u većini zemalja ne mogu legalno stupiti u brak, neki održavaju ceremonije slične vjenčanjima i nazivaju se bračnim partnerima ili supružnicima iako država ne priznaje takvu zajednicu.

Je li to sve opravdano ako uzmemo u obzir da homoseksualnost nije nikakva bolest kako ju neki nazivaju, već da se takvi rađamo, tj. da je to svojstvo genetski naslijeđeno? Smatram da se seksualna orijentacija ne može

GDPR stupio na snagu!

Jedna od važnijih i često spominjanih tema u EU ove godine svakako je GDPR (General Data Protection Regulation), odnosno *Opća uredba o zaštiti podataka* Europskog parlamenta i Vijeća Europe. Ova nova regulativa obvezujuća je za sve

promjeniti. Uzroci homoseksualnosti nisu u potpunosti shvaćeni, ali genetika i hormoni smatraju se potencijalnim uzrokom o čemu govore mnogi dokazi. 2014. godine objavljeno je straživanje u koje su bila uključena braća homoseksualne orijentacije i u kojem su se koristili mnogi genetski markeri koji prije nisu bili dostupni, te je potvrđeno prvotno otkriće da postoji genetsko

porijeklo homoseksualnosti i otkriven je „gay gen“ na 8. kromosomu. Znanost također pokazuje da homoseksualnost nije prisutna samo u čovjeka. Mnoge vrste životinja, poput pingvina, čimpanzi i delfina često pokazuju homoseksualnost.

Homoseksualnost postoji od kada postoji čovjek, i postojati će sve dok nas bude bilo. Nitko nije birao

svoju seksualnu orijentaciju i zbog toga se nadam i vjerujem da će sve homoseksualne osobe imati jednaka prava baš kao i osobe heteroseksualne orijentacije i da će ih prihvatiti SVI ljudi ovoga svijeta.

Mia Borojević, 4.b

JESMO LI ONO ŠTO JEDEMO?

Ono si što jedeš. No koliko doista znamo o hrani koju svakodnevno unosimo u organizam? Alarmantan je podatak, koji sam pročitala i koji me naveo na razmišljanje, da su Hrvati više od ostalih Europljana izloženi aditivima koji se dodaju hrani kako bi joj produljili trajnost, povećali joj volumen i poboljšali joj okus. Također, aditivi pojeftinjuju hranu i njezino skladištenje, što znači da se radi većeg profita ugrožava zdravlje ljudi. Postavlja se pitanje je li takvo ponašanje moralno. Naime, zbog boljeg poslovnog rezultata i više novca za neke europske zemlje koje svoje proizvode plasiraju na hrvatsko tržište ugrožava se ljudsko zdravlje, što ponekad završava i na najgori način, ako je bolest izazvana takvom prehranom opasna. Zabrinjavajuće je i to da proizvodi iste robne marke kupljeni primjerice u Hrvatskoj i Italiji nisu jednake kvalitete, a to se može pročitati na deklaracijama tih

proizvoda. No da bi se moglo razumjeti što na deklaraciji piše potrebno je imati određeno znanje. Ljudi koji imaju niža primanja češće ne obraćaju pažnju na deklaracije i jedu nezdravije. Naime, proizvodi s više aditiva su često i jeftiniji, što je nakraju još jedan udar na siromašne. U svakom slučaju, takvo ponašanje velikih kompanija koje žive od običnog čovjeka, ali mu i skraćuju životni vijek, daleko je od moralnog.

Koliko znamo o pesticidima koje unosimo u organizam, čak i kada kupujemo na tržnici i trgovci garantiraju da se radi o ekoproizvodima i artiklima koji iz njihovog vrta dolaze direktno na naš stol? Je li oznaka „iz biološkog uzgoja“ garancija da je tako označen proizvod, kojeg smo kupili po cijeni često i dvostruko višoj od cijene istog proizvoda bez takve oznake, doista „zdrava hrana“? Jesmo li nasjeli na trgovački trik i zapravo bacili novac ili je

kupovina navodne zdrave hrane zapravo ulaganje u naše zdravlje? Uz navedena, po glavi mi se motaju i brojna druga pitanja jer, ako jesam ono što jedem, želim znati više o tome što unosimo u svoj organizam čak i kada se pokušavamo zdravo hraniti. Od sada ću više pažnje pridavati čitanju deklaraciju na proizvodima i pripaziti na upozorenje o dodatcima koji se u hrani nalaze. Kada nas već inspeksijske službe i javno zdravstvo ne štite u onoj mjeri koja bi se od njih trebala očekivati, nije loše da se što bolje pripremimo sami - svatko od nas i svako domaćinstvo u Hrvatskoj. Ne želim da postanemo „smetlište Europe“ i da se na naše tržište plasira ono što ne zadovoljava strože kontrole u razvijenijim i bogatijim sredinama.

Barbara Ilić, 1.a

STADION KAO PARADIGMA DRUŠTVA

Sport nas već tisućama godina, na svjetskoj razini, potiče na aktivnost, zdrav način života i, dakako, zabavu. Tako je bilo i prije samo pedesetak godina, sport je još imao takvu ulogu, a mnogi sportaši bili su uzori milijunima

djece i mladih koji su sanjali da će jednog dana postati baš kao oni. No tijekom posljednjih desetljeća sport je postao pravi marketinški produkt. Deseci tisuća ljudi bogate se na račun nečega što je trebalo biti sačinjeno od

dobronamjernosti i sportskog duha, a postalo je sve samo ne to.

Gledajući nogomet današnjice, iznosi plaćeni za transfere igrača iz jednog kluba u drugi dostižu „umjerenih“ nekoliko desetaka milijuna eura. Toliku je svotu nekada bilo nezamislivo potrošiti na jednog igrača kad je tim iznosom moguće potpuno rekonstruirati stadion. Postavlja se pitanje u kojem trenutku će svjetski sportski uglednici povući crtu i shvatiti o kakvim se abnormalnim situacijama radi.

Svake četiri godine održava se jedno od najzanimljivijih natjecanja u sportskom svijetu, a to je Svjetsko nogometno prvenstvo. Na prvenstvu se natječu 32 reprezentacije čiji je cilj, naravno, pobijediti i osvojiti titulu svjetskog prvaka. Domaćin, država u kojoj se natjecanje održava, mora imati nekoliko vrhunskih stadiona koji će se koristiti za utakmice i druga događanja. Ljudi vide samo onu ljepšu stranu organizacije takvog natjecanja, dok ona koja treba doći na svjetlo ostaje zauvijek u sjeni ljepote natjecanja. Naime, održavanju prvenstva prethode izgradnja i pripreme stadiona i objekata koji će služiti kao pokazatelj dobrog gostoprimstva. Ali, u sjeni prvenstva nalaze se milijuni potrošeni na izgradnju i uređenje infrastrukture potrebne za održavanje natjecanja, milijuni koji su mogli biti potrošeni na nešto zajednici korisnije. Što je još gore, moram spomenuti da se tijekom priprema za prošlo takvo natjecanje, Svjetsko nogometno prvenstvo u Brazilu, dogodilo stotinjak smrtnih slučajeva koji su rezultat neadekvatnih uvjeta rada. Radnici su radili za vrijeme

ogromnih vrućina i ostalih ekstremnih vremenskih uvjeta, a sve samo kako bi se u zadanom vremenskom roku odradilo ono što su naredili tzv. „ljudi u crnom“, voditelji i predsjednici raznih odbora koji prisvajaju sve zasluge za uspješno provođenje natjecanja.

Nadalje, kada govorimo o transferima igrača, možemo bez ikakvog ustezanja reći kako je cijena svakog ostvarenog transfera prešla dvoznamenkasti milijunski iznos. Smatram da toliki iznosi prelaze svaku mjeru realnog za ijedan sport. Statistički gledano, jedan nogometaš koji sedam puta tjedno trenira i odigra jednu utakmicu tjedno, u kojoj pokaže kvalitetu i donese pobjedu ekipi, zaradi četverostruko više od kirurga koji dnevno provede više od deset sati rada u bolnici spašavajući živote i koristi svoje slobodno vrijeme kako bi pomogao ljudskoj zajednici. Na ovom primjeru možemo vidjeti u kojem smjeru je krenuo nogomet, nekad prijestolnica zdravog duha, a danas daleko precijenjena trgovina ljudima. Dakako, tu se može govoriti i o korupciji nogometnih saveza, gdje su uhićeni mnogi članovi optuženi za namještanje utakmica i dobivanja sumnjivo velikih svota novaca na kladionicama. Ovdje ne govorimo samo o zaostalim državama svijeta, već i o bogatim, uglednim državama čijem smo se pravom sportskom duhu i nekorumpiranosti godinama divili. A da ne govorimo o Hrvatskoj nogometnoj ligi i poznatom, danas bivšem, predsjedniku jednog velikog hrvatskog nogometnog kluba koji je na temu korupcije i financijskih malverzacija u nogometu izjavio: „Ne može nam nitko ništa, jači smo od sudbine!“

Radnici su radili za vrijeme ogromnih vrućina i ostalih ekstremnih vremenskih uvjeta, a sve samo kako bi se u zadanom vremenskom roku odradilo ono što su naredili tzv. „ljudi u crnom“, voditelji i predsjednici raznih odbora koji prisvajaju sve zasluge za uspješno provođenje natjecanja.

Upravo zbog ovakvih ljudi i događaja sve više nogometnih navijača gubi volju za navijanjem i bodrenjem svog najdražeg kluba. I sama igra jednostavno gubi svoju čar i ljepotu.

Potrebna je revolucija unutar ovoga sporta i njegova rekonstrukcija. Nogomet je nekad bio izlaz iz mraka mnogim ljudima koji su teško živjeli i koji su pronašli sebe u ovoj jednostavnoj igri, koja je time postala više od same igre. Mnogi ljudi su u tom sportu napravili karijere i proživljavali najsretnije trenutke svoga života. Smatram kako bi se čelnici ovog sporta morali ozbiljno zapitati u kojem je smjeru otišao nogomet. Je li to samo igra puna žara i optimizma ili svijet pun korumpiranosti i prljavog novca u kojem nema više ljubavi prema lopti?

Sven Pobar, 4. a

NATRPAJ PA ZAVLADAJ!

U posljednje vrijeme možemo pročitati velik broj članaka o jednom od najraširenijih mentalnih poremećaja koji će zasigurno obilježiti čitavo ovo desetljeće, a to je depresija. Prema istraživanjima, svaki peti dvanaestogodišnjak ima neki od mentalnih poremećaja, a upravo je depresija najrašireniji. Broj osoba oboljelih od depresije neprestano se povećava iako saznanja o toj bolesti ima jako puno. U čemu je problem?

Zadržimo se na primjeru dvanaestogodišnjeg djeteta i malo promislimo. Dijete staro dvanaest godina pohađa peti ili **šesti razred, ulazi u pubertet i mnogo** toga se u to vrijeme događa u njegovu životu. Mora naučiti nositi se s mnoštvom pritiska od strane roditelja, društva i škole. Nekoj djeci to predstavlja velik stres, a kako sva djeca nisu jednaka razumljivo je da će se svako dijete na drugačiji način nositi sa stresom. Ako taj stres postane veći od djetetove granice podnošenja stresa, dijete pada u depresiju. Depresija je jedna od bolesti koju je jako teško opisati. Ono što je karakteristično za nju jest to da je nepredvidiva. Može se pojaviti bilo kada, ničim izazvana. U tom trenutku počne vas obuhvaćati osjećaj nekontrolirane tuge

popraćene osjećajem bezvrijednosti, zlim slutnjama, usporenim mišljenjem i općenito smanjenom psihofizičkom aktivnošću. Zapravo, riječ je o pojavi svih loših emocija u isto vrijeme. Jako teški simptomi, pogotovo za dvanaestogodišnje dijete. Kako bismo pomogli tom djetetu, moramo se zapitati kako takvo što spriječiti. Kako bismo problem spriječili, moramo znati od čega potječe, što ga uzrokuje.

Jedan od uzroka, i zasigurno najveći problem mladih današnjice, jest preopterećenost u školi, odnosno preopširnost nastavnih sadržaja, što uzrokuje nemogućnost posvećivanja učenju na temeljit, dubok, promišljen i predan način, već isključivo takav koji će omogućiti ispunjavanje svih obaveza. A obaveza je previše. Kako bi postiglo svoje ciljeve u životu, dijete mora biti spremno prihvatiti mnoga odricanja. Naime, kako bi dijete u današnjem svijetu postalo uspješno, zahtjeva se od njega velika predanost radu. Potrebno je kontinuirano učiti, svakoga dana po nekoliko sati. Ako uzmemo u obzir da gotovo svako dijete, uz školske, ima i druge obaveze, jasno je da to dijete neće imati razvijen društveni život, tj. neće imati vremena za sebe. Pitanje je koliko se to loše odražava na razvoj djetetove osobnosti i psihe.

Istraživanja su utvrdila vezu između socioekonomskog statusa i depresije. Rezultati istraživanja pokazali su da je školski uspjeh jedina veza s pojavom psihičkih tegoba. To znači da je nužno

potrebna intervencija u obrazovni sustav. Trebalo bi ili olakšati nastavne programe ili ojačati podršku djeci.

Uz spomenute probleme, djeca s mentalnim poremećajima izložena su izolaciji i diskriminaciji. Kod većine djece i te pojave mogu biti pokretači razmišljanja o osobnoj bezvrijednosti i samoubojstvu.

Nakon svega navedenog, preostaje nam posljednje i glavno pitanje: kako pomoći depresivnom dvanaestogodišnjaku? Prema mišljenju stručnih osoba, potrebno je što ranije prepoznati simptome mentalnog poremećaja i reagirati odmah jer neliječen mentalni poremećaj može imati i tragične posljedice. Potrebno je upoznati se s bolešću kako bismo razumjeli što se događa s oboljelom osobom. Potrebno je potaknuti oboljelu osobu da zatraži pomoć. Važno je biti realan u očekivanjima, kako takvu osobu ne bismo obeshrabrili ili u njoj izazvali osjećaj bespomoćnosti, te je važno održavati komunikaciju.

Evidentno je da je upravo škola sa svojim preopširnim nastavnim programima jedan od činitelja koji uzrokuju rast broja djece s mentalnim poremećajima. Smatram da mentalni poremećaji nisu nešto što treba olako shvaćati i nadam se da će se u budućnosti broj oboljelih smanjiti, kako bismo ovakvu statistiku broja oboljelih od mentalnih poremećaja mogli ostaviti u prošlosti i usredotočiti se na bolju budućnost.

Matea Topol, 4.a

U PLESNOM RITMU S MATEOM BABIĆEM

U prošlom broju Eugenija razgovarali smo s našom maturanticom Annom Marijom Prendivoj koja se od svoje četvrte godine bavi plesom, a plesna stranica ovoga broja u znaku je Matea Babića. Otkrio nam je koje plesove voli, koliko dugo pleše i kakve su mu plesne želje za budućnost.

1. Kada si se počeo baviti s plesom?

Ples me zaintrigirao još kada sam bio sasvim mali. Fascinirali su me plesači u glazbenim spotovima i različitim televizijskim emisijama. Kada sam imao tek 7 godina upisao sam se u jedan plesni studio. Tako je moja priča s plesom počela.

2. U kojoj plesnoj grupi treniraš i koliko često imaš treninge?

Treniram u plesnom centru K2K. Iza tog imena kriju se talentirane Riječanke

Kristina Paunovski, Maja Kereš i Katarina Jurić. Treninge imam 3 puta tjedno, a ukupno je to pet i pol sati plesa. Treninzi su naporni, ali kada nešto voliš, ništa nije teško.

4. Kojom vrstom plesa se baviš?

Već devet godina plešem hip-hop, međutim, s vremenom sam razvio interes i za ostale plesne stilove. Posebno me zanitrigirao contemporary dance koji posuđuje plesne elemente klasičnog i suvremenog baleta te jazz-a, ali ima svoju originalnu plesnu formu. Zanimaju me još i MTV dance i balet.

5. Kakav je osjećaj bio nastupati na Supertalentu?

Nastup na Supertalentu za mene je bio veliko iskustvo. Plesao sam kao član Plesnog studija Trinity & co. i bio je to moj prvi nastup pred tolikim auditorijem, na javnoj televiziji. Plasirali smo se u polufinale i nikada neću zaboraviti taj

osjećaj nastupa na televiziji i to u live prijenosu.

6. Želiš li se u budućnosti baviti profesionalnije s plesom ili će ples ostati tvoj hobi?

Volio bih u budućnosti dovesti ples na višu razinu i baviti se s njime profesionalno, ali zasada je to moj hobi i uživam u njemu. Želja mi je plesati u trupi nekog poznatog pjevača/ice ili imati stalni angažman na nekoj od televizija ili u nekom šou, kakav je npr. *Tvoje lice zvuči poznato*.

Razgovarala: Nika Jelić

Ilustracija: Laura Jurić

Prošetali smo školskim hodnikom, naletjeli smo baš na tebe/vas i sada si/ste dio naše blic ankete...

ČITA SE...

Volim čitati jer je čitanje zapravo metafizika! Ono naše umove rasteže do krajnjih i mogućih granica promišljanja o biti i bitku. Jednostavnije rečeno, čitanje nam pomaže da bolje razumijemo sebe i svijet oko sebe. Volim čitati jer čitanjem uviđamo sve ono zajedničko u ljudima, ono što u brzopletoj svakodnevnici sve rjeđe zapažamo, takva spoznaja doprinosi stvaranju bolje stvarnosti. Nije li to poanta učenja i čitanja?

prof. Černeha

- Ana Borić, 1.b** – Najviše volim krimice
Lovro Kostelić, 4.a – Čitam pivske karte i jelovnike!
David Šimunić, 2.b – Ne volim čitati!
Laura Marjanović, 4.b – Ne znam... ljubavne romane i horoskope.
Bojana Perhat, prof. – Posebno volim suvremene hrvatske autore, a najdraži su mi Renato Baretić, Vedrana Rudan, Zoran Ferić te Slavenka Drakulić. U njima se pronalazim, blizak mi je stil i teme kojima se bave.
Valentina Šepić, 4.b – Uglavnom čitam japanske stripove.
Francesca Uković, 3.b – Jedino što čitam su lektire!
Aristella Ković, 3.b – Iznova i iznova čitam Harry Pottera. Posebno me ispunjava radnja djela.

SLUŠA SE...

Glazba za mene znači izlazak iz svijeta realnosti i ulazak u svijet mašte. Pomaže mi da se opustim i da budem sigurnija u sebe. Glazba me povezuje s prijateljima, spaja me s ljudima. Osjećam i znam da bez nje ne bih mogla živjeti, ne mogu niti zamisliti život bez nota.

Petra Barić, 3.b

- Nicole Horvatić, 1.b** – slušam uglavnom pop; Rihannu, Beyonce... Ta me glazba pokreće!
Marko Slavulj, 3.b – Obožavam metal jer je jako energičan i emocionalan.
Niko Hrmić, 2.b – Slušam domaću i stranu glazbu.
Izabela Andrejević, 3.b – Najbolje se osjećam slušajući stranu glazbu, ne volim hrvatsku glazbenu scenu.
Sara Bogdanić, 1.b – Volim hrvatsku staru glazbu, puno je bolja od današnje!
Sintija Tropper Trinajstić, prof. – Slušam svašta, uglavnom stariji rock i pop. To me usređuje i budi pozitivne emocije u meni.

Ilustracija: Angela Basan, 1.a

GLEDA SE...

Mrzim televiziju. Mrzim je isto koliko mrzim i kikiriki. Međutim, ne mogu nikako prestati jesti kikiriki.

Orson Welles

- Lea Kuduzović, 1.b** – volim pogledati dobre horor filmove jer su napeti, a posebno mi je zanimljiv film *Kuća od voska*
Kristian Tončić, 4.a – gledam serije, a trenutno je to *Uvod u anatomiju*
Tonko Pavičević, 2.a – Gledam nogometne utakmice!
Sara Al-Wakil, 3.b – Volim znanstvenu fantastiku jer nije stvarna pa me na taj način odvuče od svakodnevice.
Karla Ivešić, 3.b – Najčešće gledam kriminalističke serije.
Sara Babić, 4.b – volim SF i akcijske filmove, a najdraži mi je junak Iron Man
Tea Lucanich, 4.a – obožavam kriminalističke filmove i serije jer nikad ne znam što će se dogoditi, napeti su.

Ilustracija: Emili Šebelja, 1.a

Projekt „Ulicama moga grada“

Školski projekt „Ulicama moga grada“: povijest Rijeke i Opatije ispisana imenima ulica i trgova (1867. – 2017.) zajednički je istraživački projekt u nastavi povijesti učenika maturanata četvrtih razreda (smjer opća gimnazija) Gimnazije Eugena Kumičića Opatija i Prve riječke hrvatske gimnazije, koje su vodile profesorice Sanja Simper i Mirela Caput. Osmišljavanje projekta započelo u kolovozu 2017., a s realizacijom se krenulo početkom listopada 2017. kada su se učenici obje gimnazije prvi puta susreli u riječkoj gimnaziji kako bi saznali više o projektu te se raspodijelili u mješovite skupine s preciznim istraživačkim zadacima. Svakoj je od 11 skupina učenika dodijeljeno po deset opatijskih ili riječkih ulica i trgova koje su narednih mjeseci proučavali. Bilo je potrebno saznati po kome ili čemu su nazvani, kako i zašto

su se njihovi nazivi mijenjali tijekom povijesti do danas te o sastavu država koje su se ovdje izmjenjivale: Austro-Ugarska, Kraljevina Italija, Jugoslavija, Republika Hrvatska. Podatke i stare fotografije pronalazili smo u stručnoj literaturi, arhivskim dokumentima Državnog arhiva u Rijeci te Pomorskog i povijesnog muzeja Hrvatskog primorja i na internetu, a na terenu smo provodili ankete i razgovarali sa stanovnicima, prolaznicima te smo i fotografirali. Rezultate istraživanja uobličili smo u Power Point prezentaciju i izlagali smo pred ostalim sudionicima. Prvi niz izlaganja imalo je šest riječkih skupina 13. prosinca 2017. u riječkoj gimnaziji, a pet opatijskih skupina 21. prosinca 2017. u našoj školi. Početkom 2. polugodišta saznali smo koje dvije skupine nose titulu najboljih te će tromjesečni rad imati priliku predstaviti tijekom

manifestacije Noć muzeja, 26. siječnja 2018. u Pomorskom i povijesnom muzeju Hrvatskog primorja u Rijeci.

Prvu grupu činili su Petra Banić, Ema Aničić, Ema Herc, Andrej Popović i Sonja Turk iz opatijske grupe, a u drugoj su grupi bile Petra Vranić, Anna Maria Prendivoj, Ana Stilinović Dimitrijević, Sofia Renić i Hana Rut Lerga iz riječke grupe. Prezentacije ostalih grupa također su u obliku plakata bile izložene u prostoru Muzeja.

Zahvaljujući ovom projektu, imali smo priliku učiti o zavičajnoj povijesti uronjenoj u svjetska i europska događanja na drugačiji način od uobičajenog: istražujući izvornu građu i literaturu u stručnim ustanovama, učeći na terenu o ulicama i trgovima kojima svakodnevno kročimo, o kojima nismo bili svjesni njihove duge povijesti i svih zanimljivosti koje ih krasi.

Petra Pelozo

stigla čuti tu neobičnu životnu priču pa je nekolicina nas nakon nastave ostala na klupici u blizini škole „pročitati knjigu“ do kraja.

Moram priznati da me je, iako sebe smatram liberalnom osobom bez predrasuda, iznenadio susret s transrodnom osobom. Kad čujemo „trans“ često pomislimo na performanse muškaraca obučeni u žene, no to je daleko od istine. Transrodne osobe vode živote slične mojemu ili vašemu, a mene je živa knjižnica oduševila upravo zato što sam dobila priliku tako nešto spoznati.

Petra Vranić

Osvrt na Živu knjižnicu

Ove školske godine u našoj su školi organizirane tri žive knjižnice u suradnji s riječkom udrugom PaRiter. Ovaj projekt odlična je metoda za podizanje svijesti o različitosti i toleranciji i odličan je način suzbijanja stereotipa i diskriminacije te pridonosi boljoj uključivosti društvenih manjina u zajednicu.

Živa knjižnica na mene je ostavila jak dojam. Imala sam priliku upoznati osobe čija je životna priča zanimljiva i drugačija upravo zbog njihove seksualne orijentacije, nacionalne pripadnosti ili spleta okolnosti. Ljude poput njih često susrećemo šecujući svojim gradom, ne obazirući se previše. Razgovarajući s osobama koje kroz

život prate osude i stereotipi, shvatila sam da našem društvu nedostaje sudjelovanja u ovakvim živim knjižnicama, nedostaje nam kontakt s ljudima koje već desetljećima većina pogrešno doživljava. Kada sam čula koje će nam se sve osobe predstaviti, najviše me zanimala priča transrodne osobe. Igrom slučaja moja grupa nije

D A D A I S T I Č K E P J E S M E

Djeluje bizarno, pitanja unatoč nelagodi
Žene, brige nastaju u puritanskoj kulturi
Jedina osoba, to je ljudski
U povijesti svemira čudo zbog svih nas
Neko drugo ti na ulici misterij
Nitko ne ispašta
Služiti drugima, je li sebično?
Govorim stotine žena, ne žele djelovati
Nije jednostavan zadatak
Tuga i depresija, žude
Zaustavila me žena!
Dakako, imate pravo
Nije dovoljno, eksperiment stvaranja,
Klečeći na koljenima neki dan!
Sretni ljudi s pogledom punim očaja pohlepno
Jedinstven događaj jamčim vam nepoznata osoba Neodgovorno putovati svijetom!
Zašto uopće misle?
Kažem da ne, željeti
Ako udalji, povlašteno
Velike stvari. Stvarnost
Duhovno putovanje.
Mnogo ljudi brige

(4. b)

Lagano umire...

Lagano umire moj lik u tvojim očima,
a dao bih sve da živi još tren.
Da našoj priči zajedno napišemo posljednje stranice.
Da našoj priči zajedno napišemo sretan kraj.
Moj lik lagano umire u tvojim očima... a želi živjeti.

Petra Pelozo

Tuga i depresija, je li sebično?
Ne žele djelovati zbog svih nas,
Imate pravo! Nije dovoljno!

Nitko ne ispašta, pohlepno!
Neko drugo ti ako udalji?
Nije jednostavan zadatak,
Kažem da ne žude...
Nepoznata osoba?
Brige? Stvarnost?

Zašto uopće misle?!
Produbiti Vezu sa SOBOM.
Duhovno putovanje, neodgovorno!

Djeluje bizarno!
Služiti drugima!
Velike stvari
S pogledom punim očaja putovati
Sretni ljudi! Misterij?
KLEČEĆI NA KOLJENIMA;
Žene; u povijesti svemira
Jamčim vam!
Brige nastaju unatoč nelagodi.

Eksperiment stvaranja i pitanja jedina osoba – željeti
Dakako! Govorim mnogo ljudi!

U puritanskoj kulturi?!
!!! ČUDO !!!
Zaustavila me žena!
To je ljudski?

Neki dan povlašteno
Na ulici...

(4. a)

MOJ NONO-PRANONO

Z motoričun
do barki bi šal
da bi svoje nogi tako prišparal.
Z barkun
bi na more šal

kakovu vršu kalal
ko bi ku hubotnicu ćapal.
A kad bi doma prišal
veselo bi kantal
i hubotnicu bi mi dal
aš ih je punu vršu ćapal.
Dobar je čovečić
moj nono bil.

Užurbanost posvuda

Prvi dan novoga života. Sve je novo, miris toploga zraka može se skoro i okusiti. Ljudi oko mene, puno ih je, gotovo i previše. Sve je brzo, užurbano. Ljudi su ugledni, poslovni, bogati, a onda na rubovima asfalta sjede stariji, oronuli, siromašni.

A tu sam i ja, mala petogodišnjakinja crne kovrčave kosice. Promatram veliki grad u koji sam se preselila. Užurbanost posvuda. Mama i tata čvrsto me drže za ruke, svatko sa svoje strane. Osjećam da i oni postaju nemirni, hodamo brzo, u očima mi suze, krupne. Zbunjena sam. Zbunjeno gledam svijet oko sebe i žalim za mirisnim ulicama maloga mjesta, žalim za toplim pogledima bake i dide kojima su bore prekrile lice od teškoga otočkog života. Mogla bih i zaplakati, ali to ne smiju već velike djevojčice.

Lucija Dunatov, 2.b

Ljubav

Ljubav je kada se dvoje ljudi voli.
Ljubav je tajna u dvoje.
Ljubav je pažnja koju čovjek daje.
Ljubav je bajka koja neprestano traje.
Pogled u oči, zagrljaj čvrst.
Znaj da takvu ljubav ne smiješ pustiti!

Nicole Horvatić, 1.b

Doviđenja, maturanti 2017./'18.

Veselo je bilo na dvorištu škole 22. svibnja kada smo iz školskih klupa ispratili još jednu generaciju maturanata, koji su već dan ranije počeli slaviti završetak svog formalnog srednjoškolskog obrazovanja. Za razliku od prijašnjih godina, ovogodišnji maturanti sat razrednog odjela sa svojim razrednicama **Sintijom Tropper Trinajstić, prof.** i **Vandom Podgoršek, prof.** odradili su ispred škole.

Iz govora maturantice Petre Peloza na maturalnoj zabavi 4.a razreda

(...)

Želim iskoristiti ovu priliku da u ime svih nas zahvalim prvenstveno roditeljima, nonama i noničima koji su nas sve ove godine pratili, bodrili, hrabрили i podržavali, koji su uvijek bili korak ispred nas i bili nam oslonac u našem djetinjstvu, školovanju i tinejdžerskim godinama. Došlo je vrijeme kada će sigurnost koju ste nam pružali biti zamijenjena odgovornošću i osamostaljivanjem.

Dragi naši profesori, zadovoljni smo, ispunjeni i istovremeno tužni jer napuštamo vas - naše uzore, mentore, nepresušne izvore znanja te školu - naše sigurno mjesto i utočište. Ipak, uvijek ćemo u sebi nositi riječi koje ste baš vi jednom izrekli. Sva znanja, učenja, mudrosti i razmišljanja koja smo ovdje prikupili trajno će ostati zabilježena u nama i na taj način vi ćete uvijek biti dio našeg predstojećeg života. Prijatelji, razredni kolege, nakon što smo zajedno dijelili i dobre i loše trenutke, svaki smijeh, suzu, uspjeh i pad, svaku misao i riječ, došao je trenutak kada se rastajemo te svatko odlazi svojim životnim putem. No ne tugujte zbog rastanka, već pamtite sve lijepe uspomene, prijateljstva i poznanstva te osobe koje su nas naučile cijeniti prave vrijednosti, a radujte se i novoj stranici života koja nas očekuje.

Stručno vodstvo naših nastavnika i ostalih djelatnika škole doprinijelo je stvaranju poticajnog radnog okruženja te obiteljske atmosfere, a posebnu potporu pružala nam je naša razrednica Sintija Tropper Trinajstić koja nas je pratila ove četiri godine te svojim znanjem, riječju i djelom upotpunila naše školske dane, a mi smo ponosno stajali uz nju, nosivši titulu najboljeg razreda škole.

Prvašice...

Posljednja godina mog osnovnoškolskog obrazovanja prolazila je brzo i odabir srednje škole dogodio se gotovo odjednom. Već u nižim razredima osnovne škole htjela sam upisati gimnaziju, no sve do 8. razreda nisam razmišljala koja će to biti. Opatijska gimnazija u jednom se trenutku našla na vrhu mojih pririte zbog njenih mnogih prednosti. Posebno svidjelo to što je manja od riječkih gimnazija, zbog čega sam pretpostavljala da je atmosfera u školi opuštenija. Nisam imala neka konkretna očekivanja. S obzirom da sam upisala gimnaziju očekivala sam da će biti nekoliko predmeta na kojima ću se za dobru ocjenu morati posebno potruditi, ali i da će biti onih kojie ću s lakoćom svladavati. Dolaskom u srednju školu, to se i obistinilo. Sviđa mi se što odnos većine profesora i učenika nije strogo formalan, kao što je to bilo u mojoj osnovnoj školi, nego je i prijateljski. Iznenadila me opširnost gradiva svakog predmeta i količina znanja koja se od nas očekuje, ali prihvatila sam da je to tako u gimnaziji. Upoznala sam nove ljude, stekla prijatelje i već se stvaraju priče i uspomene koje ću ponijeti sa sobom kad mojoj srednjoškolskoj priči dođe kraj. Sve u svemu, zadovoljna sam i sretna što sam upisala baš opatijsku gimnaziju.

Mia Janković, 1.a

Od osnovne škole zamišljala sam svoje daljnje obrazovanje baš u gimnaziji, ali nikada u gimnaziji Eugena Kumičića Opatija. S obzirom da živim na Srdočima, svakodnevno putovanje do Opatije autobusom činilo mi se velikim gubitkom vremena. Na kraju, kada je došlo vrijeme odluke, ipak sam izabrala GEK jer sam željela malo promijeniti sredinu. Htjela sam upoznati nove ljude. Iako sam očekivala da će gimnazija biti zahtjevnija od osnovne škole, nastavnih je sadržaja još više nego što sam očekivala. Svidjelo mi se što opatijska gimnazija nema preveliki broj učenika pa se brzo svi sprijatelje i profesori su poprilično opušteni i uvijek spremni pomoći. U početku je bilo trenutaka kada sam mislila da neću moći sve uspješno savladati, međutim, to se promijenilo. Sada mi je jasno da sam izabrala dobru školu i da opet biram, izabrala bih GEK.

Anja Kovač, 1.a

She

BELIEVED

she could

SO SHE DID